در غلطه ده غلطه ده (آرهولك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

ՊՈԼԻՍ Ղալաթիա, Նորատունկեան Խան

Les annonces sont reçues à la Direction du Journal "AREVELK„ Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ և է գրութիւն պէտք է ուղղել ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՐԵՒԵԼՔ

20 ՓԱՐԱ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Ազգային, Գրական եւ Քաղաքական

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան	140	Ղր.
» » » վեցամսեայ	70	»
» » » եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար տարեկան	40	Ֆրն.
» » » վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստի թուղթ կ'ընդունուի, 115 դրամի փոխ 100 դրամի հաշւով:

Ծանուցման համար պէտք է գիմել ուղղակի խմբագրատան:

ՀԱՅ ՋՈՒՋԵՐԸ

Կարդացի՞ք Նարդիկին Թղթակցութիւնը Արեւելքի 4577 թիւին մէջ՝ Բզիէն ղրկուած․ եթէ չէ՞ք կարդացած՝ կարդացէ՛ք ու մտածեցէք․ անոր մէջ ամէն տող, ամէն պարբերութիւն մարդուս սիրտը կը ճմլէ:

Գուցէ աւարկուի թէ՝ չափազանցութիւններ կան այդ թղթակցութեան մէջ, բայց ես, հեռուէն, արձագանգն եմ անոր ճշմարտութեանը և պէտք ըսեմ թէ՝ ինչ որ գրած է Նարդիկ, կատարեալ իրողութիւններ են՝ որոնց մէջ գուցէ պատահմունք կան՝ մոռցուած կամ զանց առնուած:

Չի կարծուի թէ անոր մէջ առաջնորդական խնդիրն է որ կը թելադրէ զիս այս տողերը գրելու․— ո՛չ վասնզի այդ մասին ինչ որ ալ գրեմ և ինչ որ ուրիշները պահանջեն, տարաւոր եմ որ ձայն բարբառոյ յանապատի կը դառնայ և Ազգ․ Պատրիարքարանն ալ ինքնին բան մը չի կրնար ընել․ հետեւաբար՝ այս վերջինին վրայ ծանրանալն ալ՝ աւելորդ է ըստ մեզ, սա՝ գերազանց պատճառաւ թէ՝ —ո՞վ է, կամ, ո՞վ պէտք ըլլայ այն ուսեալ ու կարող Առաջնորդը կամ Տեղապահը՝ որ պէտք բաղձանք, ինչպէս կ'ըսեն «լուսանց գլուխը քաշած» երթայ Բզիէ մէկ փոքրիկ անկիւնը նստիլ ու տեսնելու Հայ ջուջերու եւ վասխառուներու խօսք հասկընելու․․․— Մե՛ղք Նարդիկ տակաւին որքա՛ն մեծ է եղեր հաւատքը:

Բայց թողունք Նարդիկը որ ուսեալ ու կարող Առաջնորդի մը փնտռուքովը զբաղի ու մենք մեր ընթերցողներուն ներկայենք հետեւեալ տխուր տողերը՝ որ կ'երեւնան նոյն թղթակցութեան մէջ.

«․․․ Այսպիսի պարագաներու տակ— «կ'ըսէ Նարդիկ— ժողովուրդը պատրաստ «կլլուած դարձեր է կարգ մը հաւատաց «Հայ ջուջերու՝ որոնք ազդուելի անչափութեամբ կը հարստահարեն զայն, մինչ «ներ կը դանեն անոր աղքատութեամբ, «իրենց քսակը պարարելու, և ետքը— ու «հաշուութիւն ըրէ՛ք— ապա ու չաւ լ «կեանքէ մը յղփացած՝ կը մոռնան ամէն «բան, նոյն իսկ ընտանեկան պատիւ՝ «զոր աղտոտել չեն վարանիր չատ հեղ»:

Կարդացէ՛ք դարձեալ.

«Այն բոլոր կիները որոնց ամուսինները «մը ունին Պոլիս կամ ուրիշ տեղ, և «անոնց նամակ գրելու, անոնցմէ եկած «նամակը կամ դրամը առնելու և կամ ո՛ «և է այսօրինակ գործով սա՛ ջուջերուն «կու գան՝ այս խեղճ կիները ի՛նչ բաներու կ'առաջնորդուին, ինչ՛ե կը քաշեն «անոնց ձեռքը, գիտէ՞ք,— այս մարդիկ «կարծես տարափոխիկ վատասրտութեամբ «վարակուած են եւ իրենց մօտեցողն ալ «նոյն ախտին կը բռնուի անվրէպ»:

Որ սիրտ ունեցող մարդը, կարդալով յիշեալ տողերը, արդար զայրոյթ մը չզգար իր մէջը․ կրօնքի, խղճի, բարոյականի որ մարդը չի սարսռիր հանդէպ դաւառացի մեր հայ ջուջերուն սա՛ ընթացքին խժդժութեանը․ բայց ես պատմեմ աւելի սոսկալին՝ զոր ի յուր ականջաց լսեր եմ նոյն իսկ ենթակային ու քանի մը կաթիլ արցունք գլորեր են աչքերէս:

Նշանաւոր գաւառի մը քիչ չատ քաղաքակրթեալ կեդրոնին մէջ — որուն անունը թո՛ղ չհարցնեն մեր ընթերցողները — մանկամարդ կին մը՝ իր երկամուսին մէկ զաւակով, սաստկաւ էր հանմտութէն իր օրապահիկը իր ձեռքովը ճարել: Գեղանի էր կինը, պարկեշտ ու խոնարհ՝ որուն անուրջ այրը՝ ամուսնութեան մէկերկու ամիս ետքը Պոլիս գացեր էր և, ըստ Պատրիարքարանի բանաձեւին, «ո՛ւր, ողջ, կամ մեռեալ ըլլալուն վրայ ո՛չ և է տեղեկութիւն մը» չի կար:

Տեղւոյն Առաջնորդը քանի՛ցս Պատրիարքարան գրեր էր այդ խեղճ կնոջ նկատմամբ, բայց ո՛չ Առաջնորդ, ո՛չ Պատրիարքարան, բան մը չէին կրցած ընել․ Պատրիարքարանի յիշեալ բանաձեւով մէկերկու ծանուցումները ազգային թերթերուն մէջ՝ չի կրցան անշուշտ, ոչ խեղճ կնոջ այրը գտնել, ո՛չ ալ օրապահիկ նիւթական պատրաստել անոր․ և սակայն կինը կ'երթայ օր մը քով Հայու մը դուռը զարնել՝ նիւթական օգնութիւն մը խնդրելու իրեն և իր փոքրիկին: Հաբուստ էֆէնտին տանն էր, կ'ընդունի խեղճ կնոջ վրայ՝ որ կարմրելով բացատրած էր իր նիւթական անտանելի վիճակը․․․ և քաղաքավարի ձեւով կը պատասխանէ թէ՝ հետեւեալ օրը տասուն կանուխ կրնար գալ՝ գումար մը ստանալու համար —էֆէնտին քով, առ ժամն պատրաստ չկայ եղեր— ու կը ճամբէ կինը՝ բոլորովին մխիթարուած:

Յաջորդ օրը, որոշուած ժամուն, կինն իր մանկիկը պարկած, կ'երթայ կը գտնէ էֆէնտին՝ եղած պատուաբեր նրամնեցեէն մը համաձայն, անոր ննջարանին մէջ ո՛ւր, նորին ազնուաշուքութիւնը անկողնոյն մէջ նստած թէյ կ'առնէր:

Իսկոյն քանի մը փայլուն ոսկիներ կը շողան գեղանի կնոջ սեւուկ աչքերուն առջեւ՝ էֆէնտիին ափին մէջ․․․ մայականոն մըն ալ․․․ ու կինը՝ ամօթէն շիկնելով, կառնէ կը քալէ, առանց սատակ մը առնելու․․․:

Երեւակայեցէ՛ք տխուր պարագան ու կնոջ համեստութիւնը.

—Եթէ այդպէս սատակ վաստկիլ ուզէի, էֆէնտի, քու տունդ մտնելու չէի գար:

Ա՛յս եղած էր կնոջ վերջին խօսքը․․․ կայծակ մը իր խօսակցին գլխուն:

Թո՛ղ Բզիէ հայ ջուջերը քիչ մը գրաւոր ցեղն միւս գաւառներուն․ սակայն նուազ բացառութեամբ, այնպէ՛ս են մեր ջուջերը գաւառներու մէջ, և Առաջնորդը ուսեալ թէ անուս, ձեռնհաս թէ անձեռնհաս, ի՛նչ կարող է ընել անոնց այս կարգի ապօրէն ընթացքին դէմ:

Լաւ կ'ընեն Բզիէցիները որ այժմ եւս կ'ենան իրենց համար Առաջնորդ կամ Տեղապահ պահանջելէ: Այսպէս թո՛ղ ըլլան որ եկող Առաջնորդը որպէս ոք ըլլայ մինչ իրենց ջուջերուն Առաջնորդն է․․․ հակառակ պարագայի մէջ այն Առաջնորդը՝ ո՛չ այս ինչինն է, ո՛չ այնինչինն, ո՛չ ալ Բզիէին:

Որքան երջանիկ պիտի համարէին Բզիէցիները, եթէ ներկայի հողը իրենց ձեռնհասութեամբ, իրենց նոր սերունդին կրթութեանը վրայ տարածէին, ամէն կարելի միջոց ի գործ դնելով և ամէն նեղութիւն յանձն առնելով:

Կրթութիւնն ու Ուսումը՝ կը փրկեն ազգը Բզիէն նոյնօրինակ ազգայ Ջուջերէ:

Վ.ՐՈՑԸ

ԴՈՅԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ԴԱՒԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Ա.

Տեղական մի օրաթերթում, եկեղեցւոյ պատմութեան առաջադրութեամբ, խրնդիր Սուրբ Հաղորդութեան Դոյափոխութեան վերնագրով մի յօդուած կարդացի, որ գրած էր բերած Արժ․ Տէր Թէոդորոս Ջաղայեցի քահանային աստուածաբանական դաւանախօսութիւնը, մի քանի անգլիացի աստուածաբան պրոֆէսորներու առաջ, որուն մէջ իբրեւ լոյս փայլում էր նրա խորին բազմահմտութիւնը մեր Եկեղեցւոյ սուրբ զրքերու գիտութեան մէջ․ Տէր Թէոդորոս իր հմտալի բանախօսութեան մէջ սա ծ էր․ «Աւելորդ է Հայոց Եկեղեցին որ և է կերպով չի բացատրեր կամ սահմաներ այդ մի փոփոխման (այսի՛րն դոյափոխութեան) եղանակը՝ սա հիման վրայ թէ այդ մի խորհուրդ է և խորհուրդ ըլլալէ կը դադրի եթէ սահմանուի եւ բացատրուի»․ Ապա ծանօթութեան մէջ էլ, այս էր ասած․ «Ինչ կերպով որ Հայոց ընդունած խորհրդաւոր և գաղտնի փոփոխութեան բացատրութեան, անհնարելի է Հայոց Պատարագամատոյցին վերագրել մինչեւ դարու սխոլաստիքական դոյափոխութեան տեսութիւնը․ սակայն այդ յօդուածին հենց սկզբում մի սահման էր տրուած Ս․ Հաղորդութեան, այսպէս ասելով․ «Հայոց եկեղեցին սուրբ տարրերը բանիւ բովանդակելու կամ սահմանելու համար ուրիշ միջոց չէր գիտեր քան նոյ նացնելով զանոնք իրապէս և ճշմարտապէս թէպէտ անտեսանելի և խորհրդաւոր կերպով Քրիստոսի հետ, և ճանաչել հոն Քրիստոսի ներկայութիւնը»: Յետոյ երեք պարբերութեան մէջ էլ բովանդակած էր, Հայոց եկեղեցւոյ դաւանութիւնը այդ մասին: Երկրորդին մէջ ասած է թէ Աստուածային պատարագամատոյցը ամբողջ մասամբ մի մեծ աղօթք է, որ կը բաղկանայ Աստուծոյ պատարագ մատուցանելէ, երկրպագելէ և հաղորդուելէ ընդ տեսակաւ մարմնոյ և արեան Տեառն մերոյ և այլն»․ Ապա երրորդ պարբերութեան մէջ․ «Թէ այսպիսի պատարագի մը բնութիւնը կը պահանջէ որ մատուցեալ տարրերը նոյն օ ինակ լինին ընդ Տեառն մերոյ ճշմարիտ մարմնոյն և արեան: Ուրեմն Քրիստոս իրապէս և ճշմարտապէս ներկայ է սուրբ տարրերու մէջ և թէ նոյն իսկ ինքն որ կը մատուցուի, կը պաշտուի և հաղորդութեան մէջ կը ճաշակուի: Չորրորդ պարբերութեան բովանդակածն էլ միեւնոյն իմաստն է պարունակում:

Ուրեմն այն որ անբացատրելի էր, բացատրուեց, այն որ տարբեր էր միջնադարեան սխոլաստիքական դոյափոխութեան տեսութենէն՝ համաձայնուեց նրա հետ և ահա՛ ինչպէս․—

Տասնըութ տարեկան պատանի էի, երբ Պարիզու Մուրատեան վարժարանի Տեսչութիւնն ինձ Հայոց ազգաց նկարչութեան արհեստը սորվելու՝ 1848 թուին: Հայոց գինաւորը ամէնէն առաջ ման է գալիս Ս․ Պետրոսի եկեղեցում և նրա կից մի մեծ զաղափ չափ ահագին Վատիկանի պալատում: Ես էլ նոյն բանն արի: Այդ անհուն պալատում զանազան, հրաշալի և անհամար նկարներու մէջ, տեսայ որ մի քահանայ Սեղանի առաջ կանգնած պատարագ է մատուցանում, ձեռքը բռնած մի բեկուած հօստիա որմէ արիւն էր դուրս գալիս: Նոյն սեղանի տէնը՝ ծերանի թաւշէ զգեստով անձօրուս, սիպտակ չալմով և ծերանի լանջանոցով մի անծերու քահանայական կանգնած, որ Պապն է եղել, բայց ո՞րը, չեմ յիշում․ կարծեմ Լեւոն Ժ․ը: Հարցնելով թէ ինչ պատկեր է այս, ինձ պատասխանեց Մխիթարեան վարդապետ մի, կարծեմ Հայր Օգոստինոսն էր, թէ այդ քահանան հաւատում չէր նշխարհի մէջ Քրիստոսի մարմնոյն և արեան գոյութեան, այդ պատճառով Պապը հրամայել է նրան որ պատարագ անէ և փորձէ այդ իրողութիւն իր առաջ․ և իրաւի երբ քահանան բեկում է hoստիան, տեսնում է որ նշխարհը իսկապէս և իրապէս Քրիստոսի մարմինն ու արիւնը դուրս է գալիս նրանից:

Այդ պատկերն ու զրոյցը այն աստիճան խոր տպաւորութիւն արին իմ պատանեկան ուղեղի վրայ, որ չէինձլեց և տարիներ անցնելուց յետոյ հետաքրքրուեցայ դրա մասին տեղեկութիւն ունենալ և ահա պատմութեան մէջ այս յետագայն եմ կարդացած ու քաղած, որն առաջ եմ բերում այստեղ․—

Հայոց եկեղեցւոյ Պատարագամատոյցի մէջ (*) հացի ու գինու փոխարկութեան մասին Քրիստոսի մարմնոյն և արեան այսպէս է գրուած․ «Եւ քահանան խոնարհեցուցեալ զգլուխ, ասելով ի ծածուկ, որով զհացն օրհնեալ մարմին ճշմարտապէս արասցես Տեառն մերոյ և Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի» որն երեք անգամ կրկնում է, ապա «Եւ զբաժակս օրհնեալ արիւն սուրբ ճշմարտապէս արասցես Տեառն մերոյ և Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի» որը նոյնպէս երեք անգամ կրկնում է, և վերջն էլ, «որով զհացս և զգինիս օրհնեալ մարմին և արիւն ճշմարտապէս արասցես Տեառն մերոյ և Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի, փոխարկելով Հոգւովդ քով սրբով»: Ուրեմն հայոց եկեղեցւոյ համար դոյափոխութիւն չկայ որը նոր յինուած է․ հապա՝ փոխարկութեան խորհուրդ է և ոչ ուրիշ բան․ և ահաւասիկ պատճառը:

Լատինացոց մէջ դոյ փոխութեան դաւանութիւնը հաստատուեց է 1215ին, Ին նովկենդ Գ․ պապը Լատերանու ժողովքում: 1555 թուին էլ, Որիտինտու ընդ․ ժողովն էլ պաշտօնապէս վճռում է թէ հացը Ս․ հաղորդութեան մէջ, նոյն ինքն Յիսուս Քրիստոսն է, իւր մարմնով, արիւնով, հոգւով և աստուածութեամբ և թէ քահանան սրբագործելով hoստիան աստուածացնում է այն և աստուածացնելուց յետոյ պատարագում է այն աստուածին ուտելով: Սակայն Օգոգին, Բարսեղ, Գրիգոր Նարեկացի և Օգոստինոս աստուածաբան հայրապետներ հոգեպէս մի ացած, ասած են եղել, Քրիստոսի մարմինը հաղորդութեան մէջ: Նոյն իսկ Գոդոսիոս Ա․ Պապը հինգերորդ դարու վերջին, ուսուցած է եղել, որ հացն ու գինին իրանց բնութիւնը ամենեւին չեն փոխել Ս․ Հաղորդութեան մէջ և թէ Քրիստոսի մարմինն և արեան պատկերներն են: Սակայն յետագայ դարերուն՝ տէրունական ընթրիքի մասին եղած գաղափարը փոքր փոքր առ փոքր նիւթապէս, Քրիստոսի հաստատած խորհրդին խօսքերը ճիշտ բառական իմաստով է վեր առնուել: Այս է մարմին իմ խօսքը աստուածաբան վարդապետներէ մեծ մասը ուսուցած են եղել թէ սուրբ հաղորդութեան մէջ Քրիստոսի մարմինն ու արիւնը միաւորուում է խորհրդապէս հացին ու գինուն, և դրանց հետ հաւատացեալոյն ճաշակելիք է լինում․ բայց, ինչպէս ասած է, Արժ․ Տէր Թէոդորոս քահանան էլ այդ միաւորութեան եղանակը դեռ սահմանուած չէ եղել եկեղեցւոյ մի որ և է որոշումով․ ուստի և այդ մասին կարծիքներում բաւական մեծ զանազանութիւն կայ եղել: Աստուածաբան վարդապետները Օրոգինէ․ Բարսեղ, Գրիգոր Նազիանզացի և Օգոստինոս հայեցքն են եղել ընդունած, այսինքն մի հոգեւոր, աննիւթ և խորհրդաւոր միաւորութիւն, որու զօրութեամբ հաւատացեալը հաղորդուելով Ս․ Հաղորդութեան, իր Փրկչին հետ է միանում․ բայց յետոյ ու յետոյ ամէնէն իրապաշտ քրիստոնեաներ, դրա հակառակն են ընդունում, ինչպէս, Սէվէրեայի Իգնատոր որ սրբացուած է և միջին դարում ամէնէն գիտնական եպիսկոպոսն է եղած և Յովհաննէս Դամասկացի, որ նոյնպէս սուրբ է եղած և նշանաւոր զրական մարդ, որմէ օգտուում է վեր Օհան Օձնեցի իմաստասէրը: Դրանք ընդունած են եղել իրական և նիւթական յարաբերութիւնը Քրիստոսի մարմնոյն և արեան, սուրբ ընթրիքի տարրերնորում: Այդպէս դրա վարդապետներու մեքերը ծփում են եղել այդ երկու կէտը հայեացքում, իսկ ժողովուրդներու ձգտումը դէպ ի իրապաշտներու հայեացքն է եղել գիտում․ այդ բանում, դրա պատճառն այն է եղել որ ասում են պատմագիրները, եթէ մի ո՛ւէ է կրօնական դաղափար խորհրդաւոր կերպով մտնում է ժողովուրդներու և հասարակութեանց մտքին մէջ, մինչ դրա նուռում են մի քանի աստուածաբան վարդապետներ էլ այդ դաղափարը իբրեւ վարդապետութեան կամ դաւանութեան ձեւի առող, և քահանաներու մի դաս էլ այդ վարդապետութենէն իրանց շահ առող, որն որ պատճառ է Միջին Դարում Քրիստոսի մարմնաւոր յարաբերութեան մասին սուրբ ընթրիքի մէջ, այսինքն հաղորդութեան:

ՄԱՐԿՈՍ ԱՂԱԲԵԿԵԱՆ

(Մնացեալը յաջորդով)

(*) Այն սրբազան պատարագի Խորհրդատետրում, որ տպուած է Երուսաղէմի մէջ 1841 թուին և որու մէջ դրժ բաղդաբար կետադրութեան և իմաստներու բացատրութեան մէջ սխալներ են սպրդած:

ԳՐԱԴԱՏԱԿԱՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԲՆԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ․ Գ․ ՀԱՆՔԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ վարժարաններու եւ Գիմնազիոններու համար ի Հ․ Գաբրիէլ Վ․ Մէնէվիշեան Մխիթ․ ուխտէ — Վիեննա Մխիթարեան տպարան 1897․

«Վասն զի համեմատաբար աւելի զարգացեալ ազգերու գրքերն են «որ կը կը բարգմանուին պա զաւ «պէս, թէպէտ ճակատն վրայ կը «կարդան զրեց (կամ յօրինեց) «մեծահնչիւն բառը:»

«ԳԻՐՔ ԳՐԵԼՈՒ ՍՐՈՒԵՍՏԸ» էջ 8

Դ.

—․Երբ ցամաքային կենդանիներ՝ երեւան կու գան առաջին կարիճները, ասոնցմէ դատ հաղարոտուններ ու միջատներ, ինչպէս նաեւ զորտի նմանող քանի մը էակներ: Ծովուն մէջ տրիլոպիտներն բնաջինջ եղած են՝ բացի մէկ տեսակէն․ ասոնց տեղը կ'երեւին նաւազիններ և երկայնամարմին խեցգետիններ: Պտեննազէն ձկներու տեղ կ'երեւին շանաձկան նման կիտաւածաթեփ ձուկեր:

11․ «Տրիասական ԽԱՒԸ կը կազմուի աւազաքարէ, խեցակրէ և կօյպէրէ: Երփնագոյն աւազաքարը սովորաբար ԿԱՐՄԻՐ ՔԱՐ ՄԸ Կ'ՈՒՆԵՆԱՅ ՄԷՋԸ ՈՐՄԷ ՄԵԾԱՄԵԾ ՇԷՆՔԵՐ ԿԸ ՇԻՆՈՒԻՆ: Կօյպէր բռուածին մէջ՝ ՄԱՌՆԻ ԽԱՒԵՐԸ տիրող են»․ էջ 110:

Բնգ․ Die Trias besteht aus Sandstein, Muschelkalk und Keuper. Der bunte Sandstein lieferte das meist rötliche Material, aus welchem die Dome von Mainz, Speier, Strassburg, Basel und Freibug erbaut sind. Indem Keuper ist der Mergel vorherrschend.

Հասկցա՞ք ինչ իմանալու թէ՝

Հ․ Մէնէվիշեան որ, իբր եկեղեցական անշուշտ առիթ ունեցած է տեսնելու բնագրին մէջ յիշուած մայր եկեղեցիները, արդեօք իբր նաեւ գիտնական գննա՞ծ է թէ երփնագոյն աւազաքարը սովորաբար կարմիր քար մը կ'ունենայ մէջը, կամ ո՛չ:

—․Տրիասեան կազմութիւնը կը բաղկանայ աւազաքարէ, խեցեկիրէ և կոյպերէ: Բազմագունեան աւազաքարը կ'ընձեռէր մեծաւ մասամբ կարմրագոյն շինուածանիւթ (material) մը, որով կառուցուած են Մայնցի, Շպայրի, Ստրասբուրգի, Բազէլի և Ֆրայպուրգի մայր եկեղեցիները․․․: Կոյպէրի մէջ կրակաւը մեծ չափով կը գտնուի:

12․ «ԱՅՍ ԽԱՒԻՆ ԿԱԶՄՈՒԹԵԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ ցամաքն աւելի կը բարձրանայ և առով ցամաքային բոյսերն ու կենդանիներն աւելի առատ կը գտնուին, վասն զի ԱՅՍ ԿԵՆԴԱՆԵԱՑ ԱՊՐԻԼՆ ԱՒԵԼԻ ԿԸ ԴԻՒՐԱՆԱՅ» էջ 119:

Բ գ․ Bei der fortwährenden Helung Kontinente werden die Bedingungen für Landpflan und Tiere zunehmend günstiger.

—․Ցամաքամասին մշտատեւ բարձրացմամբ, ցամաքային բոյսերու ու կենդանիներու պայմանները հետզհետէ նպաստաւոր կը դառնան:

13․ «Յուրայական կազմութեան մէջ ․․․ ՍՈՒՆԿԵՐՆ ալ ամբողջ շարքեր կը կազմեն․ ՆՈՐ կենդանիներէն կը տեսնուին գլխաւորաբար արմատոտանիները, նոյնպէս ԱՀԱԳԻՆ ԲԱԶՄՈՒԹԵԱՄԲ կորալներ ծովաստղ և ծովոզնի կը գտնուին․ ՔԱՆԻ ՄԸ ՑԱՏՈՒԿ կենդանիներ ալ կան, որ սպիներու կը նմանին»․ էջ 120:

Բնգ․ Schwämme bilden in derselben (Juraformation) oft ganze Schichten. Die Wurzelfüsser treten hier zu erst auf. Korallen finden sich in mächtigen Riffen, Seesterne und Seeigel aus den meisten Familien. Bezeichnend sind die Donnerkeile oder Belemniten, d h․ die unteren Teile der versteinerten Rückenknorpel von tintenfischartigen Tieren.

Գերմաներէն Schwamm բառը կը նշանակէ թէ՝ սունկ և թէ սպունգ․ հոս է սպունգ, և քանի ու կաւճային կազմութիւնը գերազանցապէս ծովային կազմութիւն մ'է, ուրեմն սխալ է երեւակայել

—)(153)(—

ԹՕՐՔ ԹՐՔԱՑԻԼ

ԴԵՂԻՆ ՄԱՐԳԱՐԻՏ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

[illegible]

Ժ.Թ.

Այն միջոցին երբ իշխանը հասցանելով նշան կ'առնէր եղնիկի մը, ձայն մը լսուեցաւ քիչ մը հեռուէն, որուն հետեւանքով կենդանին ոստում մը ընելով փախաւ: Իշխանը իր հածոյքը խանգարուած ըլլալուն վրայ կատղած՝ կը պատրաստէր իր հետեւորդներէն տեղեկութիւն առնելու թէ ո՛վ յանդգնած էր ձայն հանելու, և ահա՛ նշմարեց որ սպիտակ ձիու վրայ հեծած մէկը կը յառաջանար յամրաբար․ ճանչցաւ զայն ու իսկոյն ընդառաջ գնաց: Հաիմ Տօրանին էր անիկա, որ սիրալիր բարեւով մը ողջունեց իշխանը: Այս վերջինը տապանդակէն բանելով վար իջեցուց Հաիմը ու սփռին վրայ սեղմեց զայն:

—Ո՛ր հով փչեց այսպէս, սիրելի կրօնապետս, ըսաւ իշխանը: Եւկար ատենէ ի վեր խոստացած էիք գալ, բայց միշտ կը յետաձգէիք: Վերջապէս, այսօր ձեզ տեսնելու բարեբաղդութիւնը ունեցայ:

—Եթէ քիչ մը ուշ կատարեցի խոստումս, տարիկա պատճառ մը չէ որ, սիրելի իշխանս, Նէբօլի հին բարեկամներս մոքէս ելած ըլլան: Հաւատացէք որ ամէն օր ձեր վրայ կը խորհիմ և Պրահմայէն ձեզի համար կը խնդրեմ բարգաւաճում, ողջութիւն և փառք:

—Շնորհակալ եմ, պատասխանեց իշխանը, և իր հետեւորդներուն հրամայեց աթոռ մը մատուցանել կրօնապետին:

—Այո՛, ամէն օր Պրահմայի կ'աղօթեմ որ Նէբօլի փառքը աւելնայ և ատոր տալոցոյցը հիմա պիտի տամ ձեզի:

Թաւհուր իշխանը զարմացական շարժում մը ըրաւ:

—Սիրելի իշխան, գիտէք թէ կրօնապետները իրենց յատուկ ստրիկանութիւնը ունին, որ մեր սուրբ կրօնքին կը ծառայէ էապէս, ան․է դուրս երբեմն մեծ ծառայութիւններ ալ կրնայ մատուցանել մեր կրօնքին հաւատարիմ ծառաներուն:

—Կը հաւատամ թէ մեր կրօնապետին բոլոր ձեռնարկները յաջողութեամբ կը պսակուին․ երբ ինչ ուզէ, ըսաւ իշխանը: Հոյրս ալ ես մեծ ուրախութիւն մը պիտի զգամ՝ ձեզ մեր քով ունենալով միշտ: Դժբախտաբար՝ Հաիմ Տօրանի՝ Նէբոլի իշխանէն զատ ուրիշ չատ բարեկամներ ունի, և կը նախընտրէ Պահուր-Սինկի արքունիքին մէջ անցընել իր ժամանակը:

—Ինչպէս Թաւհուր իշխանը կրնայ մոքէն անցընել որ անգլ․ ազդեցութիւնը կրող իշխանի մը՝ Պահուր Սինկի նախապատուութիւն տամ: Ես միշտ Պէշաւրի արքունիքը կը գտնուիմ, որովհետեւ հոն աւելի պէտք կայ հաւատացեալներու եռանդը վառ պահելու: Որովհետեւ, այն երկիրը ամէնէն աւելի տկար կէտը կը կազմէ Հնդկաստանի ինքնապաշտպանութեան համար: Հաւատացէք որ եթէ ծանր, անգութ պարտականութիւններ չծանրանան վրաս, պիտի նախընտրէի ձեր քով բնակիլ միշտ:

—Լաւ գիտեմ թէ ի՛նչ կը պարտինք ձեզ, ըսաւ իշխանը: Բայց գէթ մերթ ընդ մերթ այցելելու չէ՞ք մեզի:

—Քանի մը ամիս ձեր մօտ պիտի անցընեմ, յարեց Հաիմ:

Այս լուրը որսորդութեան բոլոր հաճոյքները մոռցնել տուաւ իշխանին, որ հրամայեց դարձնել զայն:

—Քիչ մը առաջ կ'ըսէի թէ ձեր արքունիքին նկատմամբ ունեցած համակրութեանս ու սիրոյս ապացոյցը պիտի տամ: Արդարեւ, հրամանիս տակ գտնուող Փաքիրներ կարգ մը օտարականներ ձերբակալեր են՝ երբ Նէբօլի սահմանագլուխը անցնելու կը պատրաստուէին: Ի՛նչ նըպատակ ունէին այդ մարդիկը և ո՛ր ազգութեան կը պատկանին, չեմ գիտեր: Միայն թէ սա յայտնի է որ անոնց կ'առաջնորդէ նախկին հաւատարիմ Փաքիր մը, որ հիմա Պրահմայի կրօնքը ուրացած է յըրօրէն:

—Ո՞ւր են հիմա, ըսաւ իշխանը, որուն դէմքը վայրագ արտայայտութիւն մը առաւ իսկոյն:

—Ասկէ քիչ հեռուն գտնուող մեհեանի մը նկուղներուն մէջ կը գտնուին և իշխանին հրամաններուն կը սպասեն:

—Ընդհուպ Քաթմանտուի արքունական բանտը պէտք է փոխադրել զանոնք:

—Զօրաւոր գունդ մը պէտք է ընկերանայ անոնց, որովհետեւ հուժկու և յանդուգն մարդիկ են:

—Շատ լաւ, պէտք եղած բոլոր զգուշութիւնները ձեռք պիտի առնուին: Եթէ թաշին, ատոր խօսք չունիմ:

—Ուրեմն կը խնդրեմ որ դուք հարցաքննէք ու դատէք զանոնք, և անգլ․ կառավարութեան չյանձնէք բնաւ՝ երբ դան պահանջեն ձենէ:

—Կը նախընտրեմ ձեռքս կտրել քան թէ Անգլիացիներուն յանձնել զանոնք, ըսաւ իշխանը: Այս իրիկուն Քաթմանտու կը մեկնիմ․ կը յուսամ թէ կ'ընկերանաք ինծի:

Հաիմ գլխով հաւանութեան շարժում մը ըրաւ ու աւելցուց․

—Ուրիշ բան մըն ալ պիտի հարցնեմ ձեզի․ Պէշաւրէն ղրկած նամակս ընդունեցի՞ք:

—Այո՛, սիրելի կրօնապետս:

—Ըսել է հիմա կրնամ հրաման տալ որ օտարականները արքունական բանտը փոխադրուին․ իշխանը վաղը պիտի հարցաքննէ զանոնք:

—Անմիջապէս պիտի արձակեմ վճիռը․ եթէ լրտեսներ են, մահուան պիտի դատապարտուին, որպէս զի ուրիշ օտարականներու ալ օրինակ ըլլայ:

Հիմա դառնանք Ֆրանսացիներուն մօտ, որոնք Հնդիկներուն ձեռքը ինկած են: Ռաուլ կառքի մը մէջ դրուելով գիչեր ատեն անծանօթ վայր մը փոխադրուած էր: Խեղճ երիտասարդը կառքի մը մէջ փաթթուած՝ չէր կրնար շունչ առնել: Երկաթէ շղթայ մը անցուցին անոր մարմնոյն շուրջը և խորտուբորտ պատի մը կապեցին զայն: Տեղին խոնաւ օդէն Ռաուլ ենթադրեց թէ գետնին կամ նկուղ մըն էր իր գտնուած տեղը: Շղթաներու, երկաթներու, բիրտ ձայներու աղմուկ մը կու գար ականջին: Ռաուլ երեսի վրայ ինկած էր և ամենամեծ ճիգեր ընելով չէր կրնար ոտքի ելլել, իր ձեռքերը ետին կապուած ըլլալով: Վերջապէս աւելի բուռն ճիգի մը շնորհիւ կըրցաւ մէկ կողմի վրայ դառնալ և նստիլ, Ռաուլ սիրտանցքի հառաչ մը արձկեց ու ականջ դրաւ քիչ մը առաջուան ձայներուն: Չէր սխալած, իր հառաչանքին պատասխանած էր ուրիշ մըլտոնք մը՝ որ քանի մը մեթր հեռուէն կու գար: Խեղդուկ ձայն մը կ'ըսէր․

—Դո՞ւք էք տէր իմ:

Պրիէնն էր խօսողը:

—Ձեր հեծեծանքին ձայնը լսեցի յարեց Պրիէն դժուարաւ արտաբերելով խօսքերը: Ի սկզբան չուզեցի աղմուկ հանել ուշադրութիւն չգրաւելու համար: Շատ անգթօրէն կաշկանդած են զիս, այնպէս որ անհնար կերպով կը տանջուիմ: Լաւութի՛ւն, մարդ կու գայ․․․

(Շարունակելի)

թէ սունկեր կրնային չորքեր կազմել անոր մէջ։ Տր. Բրէտնըր կ՚ըսէ (էջ 616). «Սպունգներն կը ստանան ալ աւելի ճոխ ձեւեր քան յուրայական ժամանակամիջոցի մէջ», և երբեք չըներ սունկերու յիշատակութիւնը։

—. Ցուրայական կազմութեան մէջ սպունգներն յաճախ ամբողջ խաւեր կը կազմեն. արմատաոտանիներն առաջին անգամ երեւան կու գան։ Բուստերը կը կազմեն աճագին խութեր. մեծագոյն մասն ներկայացնող ընտանիքներէն կը գտնուին ծովաստղեր և ծովոզնիներ։ Ուշադրաւ են նետաքարերն (նետախեցիներ), այսինքն սպիի նմանող կենդանիներու քարացած ողնային աճառի սուրբին մասեր։

(Շար.) Գ. ՃԻՑԵՐՃԵԱՆ

Քաղաքական Լուրեր

ԼՈՐՏ ՌՈԲԵՐԹՍԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐԸ

Օժանդակ մարմիններ. — Անօգուտ զօրամասեր. — Քանի մը շահեկան բաւականներ։

Լոնտոն, 16 ապրիլ. — Անգլիոյ պաշտօնաթերթը այս իրիկուն կը հրատարակէ Լորտ Ռոպէրթսի ընդարձակ մէկ տեղեկագիրը՝ զոր պատերազմական նախարարութեան ուղղած է ապրիլ 2 թուականով։ Այդ տեղեկագիրը որ կը խօսի զանազան օժանդակ մարմիններու վրայ՝ պատերազմի սկիզբէն մինչեւ 29 նոյեմբեր 1900՝ այսինքն Լորտ Ռոպէրթսի ընդհանուր հրամանատարութեան ամբողջ տեւողութեանը միջոցին՝ գովեստներու երկար շարք մըն է, նուիրուած զինուորական արշաւախումբին բժշկական ու հեռագրական ճիւղերուն և այլն։ Տեղեկագիրը սակայն քանի մը շահեկան թուանշաններ կը պարունակէ։ Լորտ Ռոպէրթս, խօսելով Հարաւային-Ափրիկէի երկաթուղիի վարչութեան վրայ, կը յայտարարէ թէ առոր պաշտօնէութիւնը իր եռանդովը ու գործունէութեամբը ամէն գովեստէ վեր եղած է։ Միայն 1900 մայիս 3էն յունիս 11, Պլէօմֆոնթայնէն մինչեւ Բրէթորիա զինուորական գնացքը կատարուած միջոցին, երկաթուղիներու վարչութիւնը նորոգեր է քսանըհօթ կամուրջ, տասը մղոն երկաթէ գիծ և այլն։ Շոգենաւերը զինուոր դնելու և ցամաք հանելու գործողութիւնն ալ շատ կանոնաւոր կատարուած է։ 1900 հոկտ. 31ին Անգլիայէն Հարաւային Ափրիկէ փոխադրուած են 261,974 զինուոր և 179,577 անասուն։ Մատակարարութեան ճիւղն ալ նոյն թուականին 65 միլիոն պարէն հայթայթած էր՝ թէ՛ զինուորներուն, թէ՛ բանակիրներուն և թէ գրաստներուն համար։ Այդ 65 միլիոն պարէնները կը կշռեն 190,000 թոնօ։ Լորտ Ռոպէրթս նաեւ հետեւեալ տողերը կը գրէ.

«Հեռագրական ու թղթատարական վարչութիւնը պատերազմին ամբողջ տեւողութեանը միջոցին կատարեալ հաւատարմութեան արժանացաւ։ Կարելի է գաղափար մը կազմել այդ վարչութեան գործին ընդարձակութեանը վրայ, երբ մտածուի որ միայն բանակին վերաբերեալ թղթատարը՝ Բարեյուսոյ գաղթավայրին ու Նաթալի բոլոր բնակիչներուն ամբողջ թղթատարէն աւելի շատ էր։ Ամէն շաբթու այդ թղթատարը ամէնէն քիչը 750,000 նամակ, լրագիր և ծրարներ կը պարունակէր զինուորներուն համար։»

Բժշկական ճիւղին համար, որուն նըկատմամբ, ինչպէս կը յիշուի, Պ. Պըրտէթ Քօթս քննադատական մը հրատարակած էր Թայմզի մէջ, Լորտ Ռոպէրթս սապէս կ՚ըսէ.

«Բժշկական մարմինն ալ իր մասին անխոնջ աշխատեցաւ, թէ՛ պատերազմական դաշտին վրայ և թէ հիւանդանոցներուն մէջ։ Արիասրտութեան բազմաթիւ օրինակներ տուին շատ մը բժիշկներ՝ թշնամիին կրակին տակ և անլուր դժուարութեանց առջև։ Շնորհակալութիւն կը յայտնեմ նաեւ այն յարգելի օտար վիրաբոյժներուն՝ որոնք մեր մօտ եկան այդ երկրին մէջ, և որոնք իրենց տեսութիւններովը ու փորձառութիւնովը թանկագին աջակցութիւն մը նուիրեցին մեզի։ Կ՚ուզեմ նաեւ յիշել այն անգնահատելի աջակցութիւնները զորս Կարմիր Խաչի զանազան ընկերութիւնները մատուցին հիւանդներուն ու վիրաւորներուն, և որոնց գլուխը կը գտնուէր Բարոն. Քրիսթիան իշխանուհին։»

Լորտ Ռոպէրթս յետոյ կը յիշէ իր աշխատակիցներէն անոնք որ հեռուէն ու մօտէն գործակցելով օժանդակ մարմիններուն, նշանաւոր ծառայութիւններ մատուցած են։ Այդ աշխատակիցներն են ի մէջ այլոց Սըր Ալֆրէտ Միլնէր, Սըր Ուիլի Հըչինսըն, Սըր Կոտֆրէյ Լէկտէն, գեր-ծովակալ Հարրիս և Լորտ Քիչնէր։

ՊԵԼՃԻՔԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

Լէոփոլտ թագաւորին ու Ֆրանսայի նախագահին տեսակցութիւնը. — Պ. Վալտէք Ռուսօ առողջացած։

Անթիպ, 16 ապրիլ. — Պ. Վալտէք-Ռուսոյի ապաքինումը բոլորովին կատարեալ վիճակի մէջ է։ Երէկ ու առջի օրը երկար պտոյտներ կատարեց առանց յոգնութիւն զգալու։ Նախարարապետը դարմանող բժիշկները որոնք մինչեւ Ֆրանսայի Հարաւային կողմը անոր ընկերացած էին, Բարիզ վերադարձան, վասն զի Պ. Վալտէք-Ռուսօ այլեւս պէտք չունէր իրենց դարմաններուն։ Այս առտու, ժամ 9ին, Պելճիքայի թագաւորը՝ իր հետեւորդական Պառոն տը Սնուայի հետ՝ Անթիպ եկաւ այցելութիւն տալու. Նախարարապետ Պ. Վալտէք Ռուսոյի։ Լէոփոլտ թագաւորը կայարանին մէջ ընդունուեցաւ Անթիպի քաղաքապետին կողմէ և ուղղակի գնաց Ֆրանսայի Նախարարապետին գտնուած օթէլը. տեսակցութիւնը շատ մտերմական եղաւ և տեւեց կէս ժամու չափ։ Լէոփոլտ թագաւորը շնորհակալութիւն յայտնեց Ֆրանսայի մէջ իրեն եղած սիրալիր ընդունելութեանց համար։ Նախարարապետը պատասխանեց թէ շատ երախտապարտ է թագաւորին այցելութեանը համար։ Լէոփոլտ թագաւորը յետոյ այցելութիւն տուաւ Տիկին Վալտէք-Ռուսոյի։ Ժամ 11ին Պելճիքայի թագաւորը Անթիպէն ճամբայ ելաւ դէպ ի Նիս։ Նոյն կառախումբին մէջ կը գտնուէին նաեւ Պ. ու Տիկին Վալտէք Ռուսօ։ Նախարարապետը Նիսի մէջ ճաշելէ ետքը այցելութիւն տուաւ Լէոփոլտ թագաւորին։ Ժամ 3ին, Պ. ու Տիկին Վալտէք Ռուսօ Քան դարձին, ուր նախարարապետը կառքով երկար պտոյտ մը կատարեց։

ՉԻՆՈՒ ԴԻՎԻԵՐԸ

Անգլիոյ եւ Ճարոնի յարաբերութիւնները. — Չինու արտաքին գործոց Խորհուրդին բարենորոգումը. — Հատուցումներ. — Թիկէթի առգրաւները. — Փորբ ճարտարապետ բանակները։

Լոնտոն 16 ապրիլ. — Պիրմինկհէմ Բոսթ կը ծանուցանէ թէ դիւանագիտական ամենամտերիմ պայմանաւորութիւններ փոխանակուեր են Անգլիոյ և Ճարոնի կառավարութիւններուն միջեւ և թէ անկարելի չէ որ քիչ ատենէն պաշտպանողական դաշնակցութիւն մը կնքուի երկու կառավարութիւններուն միջեւ։ Այդ դաշնակցութեան նպատակը պիտի ըլլայ բացարձակապէս պաշտպանել Չինու հողային ամբողջութիւնը։ Այս լուրը մեծ վերապահութեամբ ընդունուեցաւ Լոնտոնի մէջ, սակայն մինչեւ մէկ ատեննան ալ կարեւորութիւն կը տրուի՝ վասն զի հաղորդուած պարիւրը կարեւոր է, ինչպէս յայտնի է, Պ. Չէմպըրլէն Պիրմինկհէմի ներփոխան է։

—Թայմզ Բէքինի իր թղթակցին Տոքթ. Մորիսընի հետեւեալ հեռագիրը հրատարակած է՝ ապրիլ 16 թուականով.

«Դեսպանները, իրենց այսօրուան գումարումին մէջ, ընդունեցին Պ. Պ. Ռոքհիլ ու Քոմուրայի առաջարկութիւնները՝ Չինու արտաքին գործոց Խորհուրդին և Չինու արքունիքին մէջ օտար դեսպաններուն ընդունելութեան մասին կատարուած առաջարկութիւններու մասին։ Որոշուեցաւ որ արտաքին գործոց Խորհուրդին (Ցունկ-Լի-Եամէն) տեղ արտաքին գործոց դիւան մը կազմուի (Վայ-Վու-Բու) որ միւս բոլոր դիւաններէն գերակայութիւն ունենայ։ Այդ արտաքին գործոց դիւանին գլուխը պիտի գտնուի կայսերական իշխան մը՝ իբրեւ նախագահ և երկու նախարարներ, որոնց մէկը բարձրագոյն Խորհուրդին անդամ պիտի ըլլայ և պիտի կրնայ կայսեր ներկայանալ. նաեւ երկու փոխ-նախարարներ պիտի ըլլան՝ տեղեակ արտաքին գործերու։ Անոնց մէկը գոնէ օտար լեզուի մը տեղեակ ըլլայ։ Չինու արքունիքին մէջ օտար դեսպաններու ընդունելութեան մասին կատարուած առաջարկութիւններն ալ սապէս բարեփոխուած են. — Օտար դեսպանները կայսերական գահաւորակներով պալատ պիտի տարուին և պիտի անցնին կեդրոնական մեծ դռնէն։ Պիտի ընդունուին այն դահլիճին մէջ, ուր կայսերական իշխանները կ՚ընդունուին։ Օտար դեսպանները եւրոպական արքունիքներու մէջ կատարուած արարողութիւններով պիտի ընդունուին։»

Պերլին. — Մ. Նահանգաց մէջ այնպէս կը նկատուի թէ Չին կրնայ է մէկ միլիառ փր. հատուցում մը վճարել և թէ Չինու կառավարութիւնը պիտի կրնայ նոյնչափ գումար մը փոխ առնել Միացեալ Նահանգներէն։ Տէրութիւնները կը բաղձային Մ. Նահանգաց այն առաջարկութեան վրայ թէ Չինէն հատուցում պահանջելէ առաջ նախ հաստատուի թէ Չին ո՛րչափ բան կրնայ վճարել և յետոյ այդ գումարը արդար եղանակով բաշխուի տէրութեանց միջեւ։ Պերլինի կառավարական շրջանակներուն մէջ կը խոստովանին այդ առաջարկութեան առաւելութիւնները ու անպատեհութիւնները. գերման կառավարութիւնը որ և է որոշում տալէ առաջ պիտի սպասէ գիտնալու համար թէ միւս տէրութիւնները ի՛նչպէս պիտի ընդունին այդ առաջարկութիւնը։ Հօս բոլոր զօրաբոյթ առաջ բերաւ այն լուրը թէ Գերմանիոյ պահանջած հատուցումին մէջ խոշոր գումար մը կայ՝ իբրեւ փոխարինութիւն Բէքինի գերման դեսպան պարոն Փոն Քէթլէրի սպանութեան։

Շանկայ. — Չինական աղբիւրէ լուր կը տրուի թէ Թիպէթցի աւազակներ արձակեր են Միւոօ անուն կղերական՝ փրկանքի մը և անպատիժ մնալու խոստումի մը փոխարէն։

Պերլին. — Բէօրզէնէ Զայթունկ Բէքինէն հեռագիր մը կը հրատարակէ՝ ծանուցանող թէ գերմանացի Պարոն Հաքիւրայեւը սպանողը ձերբակալուեր է։ Չինացի գործաւոր մըն է՝ քսան տարեկան։ Կը յայտարարէ թէ այդ գերման սպային հետ բանակռիւ մը ունենալէ ետքը զայն սպաններ է։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Նիքարակուայի ջրանցքը. — Պ. Հէյի յաջողութիւնը. — Ձեռնում Փիլիպպեանց ամերիկեան բանակին մէջ։

Ուաշինկթընէն Մորնինկ Բոսթի քաշուած հեռագրի մը նայելով Մ. Նահանգաց արտաքին գործոց նախարար Պ. Հէյ կէսպաշտօնապէս անգլ. դեսպան Լորտ Բոնսֆոթի հաղորդեր է Նիքարակուայի ջրանցքին մասին կնքուելիք դաշնագրին ծրագիրը։ Լորտ Բոնսֆոթ գոհ մնացեր է այդ ծրագրէն, որ Ամերիկացիներուն կը յանձնէ ջրանցքին շինութիւնը, բայց միեւնոյն ատեն կ՚արգիլէ անոր չէզոքութիւնը։ Անգ. դեսպանը կէսպաշտօնապէս Պ. Հէյի ծանուցեր է թէ այդ նոր դաշնագիրը պիտի ընդունուի Անգլիոյ կողմէ։

—Մեծ գայթակղութիւն մը երեւան ելեր է Մանիլայի ամերիկեան բանակին մատակարարական ճիւղին մէջ։ Պարտոն հարիւրապետը եօթը յիսնապետ և քանի մը պաշտօնեաներ՝ որոնք այդ ճիւղին մէջ կը ծառայէին, և ուրիշ քանի մը հացավաճառներ, պանդոկապետներ ու հայթայթիչներ ձերբակալուեր են, գործուած խոշոր գեղծումի մը հետեւանքով։ Պետութեան վերաբերող լեցուն վակոններ իբրացուցեր են։ Այդ գեղծումները անցեալ տարուան յունիսէն ի վեր կը գործուէին. ուստի զարմանալի չէր որ այնքան աճագին գումարներ կը ծախսուէին Փիլիպպեանց ամերիկեան բանակին համար։ Բացուած քննութիւնը շատ մը ձերբակալութիւններ առաջ պիտի բերէ։

ԹՐԱՆՍՎԱԼԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Զինուորական գործողութիւններ. — Պուէր զօրավար մը գերի բռնուած. — Սըր Ալֆրէտ Միլնէր. — Հանքի արկած — Բարեգործութիւն մը։

Միտտըլպուրկ 16 ապրիլ. — Զինուորական գործողութիւնները սկսան Թրանսվալի արեւելեան կողմը։ Ժամանակէ մը ի վեր պուէրական քանի մը զօրախումբեր դէպ ի հարաւ կ՚երթան։ Թրանսվալի փոխ-նախագահ Շալք-Պըրկէր, Պոթա, Տէլարէյ ու Տէվէթ տեսակցութիւն մը պիտի ունենան Էրմէլոյի մէջ։ Հաւանական է որ Տէվէթ ու Տէլարէյ երկրէն պիտի հեռանան՝ Բորթուկալի հողէն անցնելով։ Սըր Պինտըն Պլատ զօրավարին ժամանումէն ի վեր երկաթուղիի գիծերուն վրայ յարձակումները շատ հազուադէպ են։

Տէ Պիրսի ազարակ. — Բլումէր զօրավարին գաղթային զօրագունդը երէկ Բէէթէրսպուրկէն ճամբայ ելաւ և նոյն օրը գրաւեց Բլումէրս-Բորթը։ Այսօր երկրին ամէնէն դժուարին մասը դիւրութեամբ անցանք, վասն զի Պօէրները երեք օր առաջ հոն քաշուած էին։ Տասնըվեց Պօէրներ անձնատուր եղան։ Բռնոֆիրներ առատ հունձք կը քաղեն։

Տրնըսի. — Ֆրէնչ զօրավարը ու սպայակոյտը, երէկ, Վրիհէյտէն ճամբայ ելան։

Պիէօմֆօնթայն. — Ուիլեէմս գնդապետին զօրագունդը դէպ ի Հէյլպրոն յառաջացած ատեն Պօէրներուն կրակին ենթակայ եղաւ։ Սպայ մը և երկու զինուորներ սպաննուեցան։

Բրէթորիա. — Սէլիէ պոէր զօրավարը, որուն համար ըսուեցաւ որ Լիխթէնպուրկի մէջ է, հոս գերի բռնուած է խոստումով։ Պօէրներուն մէջ ծիւղ պակասութիւնը զգալի է։

Լոնտոն. — Կը ծանուցուի թէ Սըր Ալֆրէտ Միլնէր մօտերս Անգլիա պիտի դառնայ՝ քանի մը ամիս հանգչելու համար և յետոյ Բրէթորիա պիտի վերադառնայ։

Եոհաննէսպուրկ. — Անցեալ շաբաթ օր Կոլտէնհուիս-Տիբի հանքին մէջ ծանր արկած մը պատահեցաւ։ Վերելակ մը, ուր բնիկ գործաւորներ կային, հանքին բերանը հասած էր, երբ շղթան խզուեցաւ և վերելակը վար գլորեցաւ։ Քսանըվեց հոգի մեռան։

Նիւ-Եորք. — Բրէթորիայի զինուորական կառավարիչ Մաքսուէլ զօրավարին կինը որ Ամերիկացի է, Մ. Նահանգաց լրագիրներուն միջոցաւ, նպաստներ կը խնդրէ հաղուստ տալու համար փախստականներու բանակատեղը գտնուող պզտիկներու և տղոց։ Կը յայտարարէ թէ Անգլիա չափէն աւելի նպաստած ըլլալով անգլիական զինուորներու կիներուն ու տղոց, ալ ուրիշ բան մը չի կրնար ընել։ Տիկին Մաքսուէլ կոչում կ՚ընէ իր հայրենակիցներուն։ Նիւ Եորքի մեծ պանդոկի մը յանձն առած է հաւաքել տրուելիք նուէրները։

ՋԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ֆրանսա եւ Ռուսիա. — Հէնտայի բանտերը. — Ոսկիի արտադրութիւն. — Միլիոնատէրի մը սպանումը. — Ամերիկեան ընդծովեայ նոր շոգենաւ։

Բարիզ 16 ապրիլ. — Պաշտօնապէս կը ծանուցուի թէ Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարար Պ. Տէլքասէ Բեդերսպուրկ գտնուած միջոցին, որ ապրիլ 22էն մինչեւ 27 պիտի տեւէ, պիտի ընդունուի Նիքոլա Բ. կայսեր կողմէ։ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարար Լամստորֆի կոմսը և Բեդերսպուրկի Ֆրանսական դեսպանը մեծ հացկերոյթներ պիտի տան ի պատիւ Պ. Տէլքասէի՝ որ ներկայ պիտի գտնուի Ֆրանսական բարեգործական ընկերութեան մէկ նիստին։

Հռոմ. — Ընդհանուր նաւաղնացութեան պաշտօնեաններուն և գործաւորներուն բանթողին հետեւանքով, Իտալիոյ կառավարութիւնը որոշեց որ Սարտենեայի հետ թղթատարական հաղորդակցութիւնները նաւատորմին թորփիլանաւերուն միջոցաւ կատարուին և ուղեւորներն ալ զինուորական փոխադրանաւերով երթեւեկեն։ Օտար երկիրներու թղթատարական պայուսակներն ալ օտար շոգենաւերով ղրկուեցան։ Նաբոլիի մէջ շոգենաւի նաւաղները հանդարտ կեցան և շոգենաւերու ժամանումները ու մեկնումները առանց դէպքի կատարուեցան։

Լոնտոն. — Պուլովայօէն կը հեռագրեն թէ մարտ ամսուն Ռոտէզիայի ոսկիի արտադրութիւնն է 14,289 ունկի. անցեալ տարուան նոյն ամսուն 6,285 էր։

Նիւ Եորք. — Ծանօթ միլիոնատէր Պ. Ռայսի սպաննութեան դործին համար կատարուած քննութեան հետեւանքով, Պ. Բաթրիք որ Պ. Ռայսի գործակատարն էր, ձերբակալուեցաւ իբրեւ հեղինակ նոյն սպանութեան։ Այդ պարագան երեւան հանեց միլիոնատէրին մէկ սպասաւորը՝ որ Պ. Բաթրիքի մեղսակիցն է։

Ուաշինկթըն. — Մ. Նահանգաց ծովային նախարարութիւնը կ՚ուսումնասիրէ յատակագիծերը ընդծովեայ նոր ձեւ շոգենաւի մը։ Ատկէ կը հետեւցուի թէ Հոլանտ շոգենաւը, որուն փորձերը կատարուեցան, չէ ընդունուած։ Ընդծովեայ նոր շոգենաւին մանրամասնութիւնները տակաւին յայտնի չեն։

Երէկուան Հեռագիրներ

ԼՈՆՏՈՆ, 20 ապրիլ. — Շաքարներու և ածուխներու վրայ դրուած նոր տուրքերուն ընդդիմութիւնը մեծ համեմատութիւններ կը ստանայ։

ՍՈՖԻԱ. — Պուլկար նախարարութիւնը խնդրեց Ֆէրտինանտ իշխանէն որ այժմ Ֆրանսայի հարաւային կողմը կը գտնուի, Սոֆիա վերադառնալ։

ԲԱՐԻԶ. — Ականջեմիներու միջազգային ընկերակցութեան անդամները այսօր ճաշի հրաւիրուեցան Էլիզէի մէջ։ Իրիկունն ալ ներկայ գտնուեցան Բարիզի քաղաքապետութեան պաշտօնատանն մէջ տրուած մեծ հացկերոյթի մը ու նուագահանդէսի մը։

—Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարար Պ. Տէլքասէ, այսօր, կէս օրէն երկու ժամ ետքը, հիւսիսային ճամբորդութեան համար ելաւ դէպ ի Բեդերսպուրկ, ուր պիտի հասնի երկուշաբթի, 22 ապրիլ (այսօր) կէս օրին։ Հաւանօրէն մինչեւ չորեքշաբթի հոն մնայ։ Պ. Տէլքասէ Նիքոլա կայսեր պիտի ներկայանայ։

ՎԻԵՆՆԱ. — Ֆրանց Եօսէֆ կայսրը խստիւ յանդիմանեց արքիդուքսը և հրամայեց որ հրաժարի։ (Ծ. Խ. — Կ՚երեւայ թէ Ֆրանց Ֆէրտինանտ արքիդուքսին համար է, որ կղերական դպրոցական Ընկերակցութեան նախագահութիւնը ընդունած էր)

ՊԷԼԿՐԱՏ. — Ժողովուրդը նպաստաւոր կերպով ընդունեց հիմնական նոր Օրէնքը, նախարարութեան վերահաստատումը և Պ. Սիմիչի անուանումը՝ իբրեւ նախագահ պետական Խորհուրդին։

ԼՈՆՏՈՆ. — Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովը արտօնեց կառավարութիւնը որ վաթսուն միլիոն ոսկիի փոխառութիւն մը կնքէ։

ՀՌՈՄ. — Տրուած լուրերուն հակառակ, Լէոն ԺԳ. Պապը քաջառողջ է։

ԼԻԶՊՈՆԱ. — Բորթուկալի պաշտօնաթերթը այսօր պիտի հրատարակէ հրամանագիր մը որ ճակատ անհրաժեշտ տրամադրութիւնները կը սահմանէ՝ կրօնական ընկերակցութեանց օրինաւոր ճանչցուելուն համար։ Այդ տրամադրութիւններն են, աշխարհականացումէն զատ, բարեգործութիւնը, ուսուցումը և կրօնքի ու քաղաքակրթութեան տարածումը։ Եօթը վանքեր փակուեցան։

ԲԱՐԻԶ. — Մաթէն վերապահումով կը ծանուցանէ թէ Ալժէրի մէջ Ֆրանսացի սպայ մը ձերբակալուեր է՝ չարժման մէջ եղող Մարոքցիներուն զէնք հայթայթած ըլլալու ամբաստանութեամբ։ Այդ գործին համար կատարուած քննութիւնը գաղտնի կը պահուի։

ՎԻԵՆՆԱ. — Աւստրիոյ նախարարապետ Պ. Փոն Քէրպէր հաւաստեր է թէ Աւստրիա Հունգարիա արտօնութիւն մը ձեռք պիտի բերէ Թիէն-Զինի մէջ։

ԲԱՐԻԶ. — Բրէթորիայէն կը հեռագրեն թէ Մոլթէնոյի մէջ Պօէրները գրաւեր են արջառ, ածուխ և չոր խոտ փոխադրող կառախումբ մը։

ԼՈՆՏՈՆ. — Բրէթորիայէն կը հեռագրեն Թայմզի թէ Անգլիացիները զինուորական գործողութիւններու սկսեր են Պէթհէլի ու Էրմէլոյի կողմերը՝ թող չտալու Պօէրներուն որ Պարզուրլտ երթան։

ԲՐԷԹՈՐԻԱ. — Հոլանտական մեծ լրագրի մը թղթակիցը ձերբակալուեցաւ՝ անգլիական զինուորները զրպարտած ըլլալուն համար։

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ
ՋԻԼԱՆԻ ԵՒ ԱՆՏՐԻԱՍ
Թիւ 23, Կալաթա, Սոկաքնին գլխոց

Ցիշեալ դրամատունը, որ իր գործառնութեանց ճշգութեամբը և ուղղամտութեամբ ծանօթ է մեր հրապարակին վրայ Ղալաթիոյ և եւրոպական սակարաններու ամէն տեսակ արժէթղթերու բոլոր գործեր կը կատարէ։ Այլեւայլ արժէթղթեր կը գնէ և կը ծախէ մեծաքանակ թէ փոքրաքանակ։ Արեւելեան Ռումէլիի երկաթուղիի Ընկերութեան բոնդներ հրապարակ կը հանէ որոնք հետեւեալ գիներով կը ծախուին.

Ամբողջ	7 1/2 ղրուշ
Կէս	5 »
Քառորդ	3 »

Նաև համաձայնած ըլլալով Իզմիրի և Միտիլի արժեթղթի իրաժարանին վիճակահանութեան ձեռնարկութեան հետ, այդ վիճակահանութեան տոմսակները կը ծախէ, հետեւեալ գիներով.

Ամբողջ	80 ղրուշ
Կէս	40 »
Քառորդ	20 »
Մէկ ութերորդ	10 »

693

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ. — Իւլայի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Պէյրութի օսմ. դեսպանատան երկրորդ առաջին քարտուղար Րէֆիգ պէյի և Բարիզի օսմ. դեսպանատան երկրորդ քարտուղար Արիֆի պէյի։ Միթէֆէաքի աստիճան՝ Կ. Պոլսոյ առեւտրական դատարանին գործադիր ճիւղին օգնական Ալի պէյի։ Սալիսէի աստիճան՝ Զաթալճայի դատարին կառավարիչի օգնական Լամպիքի էֆ.ի և Եբուսաղէմի թաղապետական բժիշկ Արմենակ էֆ.ի։

—Խարբերդի նահանգին կեդրոնական նախնական դատարանին պատժական ճիւղին նախագահ անուանուեցաւ Ատալիոյ դատարին նախնական դատարանին պատժական ճիւղին նախագահ Սալաուլլահ Շէվքէթ էֆ.։

—Ականակուռ Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Պէյրութի նահանգին կուսակալ Րէշիտ պէյի։ Առաջին կարգի Օսմանիէ՝ պետական Խորհուրդին օրէնսդիր ճիւղին անդամ Թահիր պէյի ու Րէֆիգ պէյի և Մեծ-Եպարքոսին թարգման Խայրէտտին պէյի։ Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Կ. Պոլսոյ առեւտրական դատարանին գործադիր ճիւղին օգնական Ալի պէյի, Սկիւտարի ռուսական հիւպատոս Պ. Մաշքովի և Ֆրանսացի զօրավար տը Վառօ կոմսին։ Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Ֆրանսայի դրագէտներէն Պ. Բաթիւլ Մէնտէսի և երկրորդ կարգի Շէֆ-գաթ՝ կնոջը։

—Իֆթիխարի լքադրամ՝ Պարսիկ երեւելիներէն Զէնճիրգասէ Հաճի Ալի փաշայի։ Լիագաթի ոսկի լքադրամ՝ Իսլէքի երեւելիներէն Խալիլ փաշայի. Ջէյնէլ պէյի և Հաճի Ջէյնէլ էֆ.ի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՋԵՆԻՈՒՑՈՒՄ. — «Շաբաթ իրիկուն, Աւստրիոյ Հունգարիոյ դեսպան Պառոն Փոն Քալիչէ կայս. պալատ հրաւիրուելով ճաշեց և յետոյ, Վեհ. Սուլթանին կողմէ շնորհուած արտօնութեամբ, պատիւ ունեցաւ ոչ պաշտօնապէս ներկայանալու Ն. Վեհափառութեան։»

ՆԻՒՐՈՊԱ ՓԱԽԱԾ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐ. — Վերաքննիչ ատեանի ընդհանուր դատախազութեան մէկ պաշտօնագիրը կը ծանուցանէ թէ եղեռնադատ ատեանին նախագահին կողմէ տասը օր պայմանաժամ տրուած է Ուաշինկթընի օսմ. դեսպանատան առաջին քարտուղար Ալֆրէտ պէյի՝ որ Լոնտոնի Տէյլի Մէյլ լրագրին մէջ թշնամական հրատարակութիւններ բրած ըլլալուն համար իբրեւ ոճրագործ ամբաստանուած է։ Այդ անձը եթէ որոշեալ պայմանաժամին չներկայանայ, օրէնքին անսաստող նկատուելով, ի բացակայութեան պիտի դատուի. քաղաքային իրաւունքներէ պիտի զրկուի և ստացուածքները պիտի գրաւուին։

ՄՈՒՃԱՀԻՐԷՄ. — Երէկ, բոլոր նախարարները և բարձրաստիճան պաշտօնատարները կայս. պալատ գացին և, արաբական 1319 տարուան առաջին օրուան առթիւ, իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցին։

—Հայատակ հասարակութեանց հոգեւոր պետերը, օտար դեսպանատանց առաջին թարգմանները և եղբայրական մեծ հաստատութեանց տնօրէններն ալ երէկ կայս. պալատ գացին և նոյն առթիւ իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցին։

—Մէքքէի Էմիրը, Եգիպտոսի Խտիվը, կուսակալները զօրաբանակաց հրամանատարները եւայլն շնորհաւորական հեռագիրներ ուղղեցին կայս. պալատ։

ԱՒՍՏՐԻԱՑ դեսպան Պառոն Փոն Քալիչէ ուրբաթ օրուան կայս. ունկնդրութեան պահուն Վեհ. Սուլթանին ներկայացուց Թաւրուս պահականաւին սպայակոյտը։ Ինչպէս յայտնի է, Թաւրուս ապրիլ 14/27ին Պոլսէ պիտի երթայ նորոգուելու և անոր տեղ հոս իբրեւ պահականաւ պիտի մնայ Բլանէք։

ՊԵՐԼԻՆԷՆ ապրիլ 4/17 թուականով կը գրեն. — Անատոլուի երկաթուղիներու վարչական Խորհուրդին նախագահ Տոքթ. Փոն Սիմէնսի մասին շրջած զրոյցներուն վերջ մը տալու համար, պաշտօնապէս կը ծանուցուի թէ Փոն Սիմէնս կիրակի օրը Վիլհէլմ կայսեր ներկայացեր է՝ մատուցանելու համար Անատոլուի երկաթուղիներու ուսումնասիրութեան յանձնաժողովին տեղեկագիրը։ Տոքթ. Փոն Սիմէնս նաեւ մասնակցեր է կայսերական սեղանին։

ՊՈՒԼԿԱՐ ԽՌՈՎԱՐԱՐՆԵՐԸ. — Սէլանիկէն կը գրեն ապրիլ 4/17 թուականով. — Թիքուշի շրջակայքը երեւան ելած պուլկար աւազակները հալածելու համար ղրկուած զինուորները, անոնցմէ երկուքը ձերբակալեցին. նաեւ Պարովա ու Զոմէրչքօ գիւղերուն մէջ գտան զանազան տեսակ քսան հրացաններ։ Նիկոթինցի Ալէքսանտր անուն անձ մը, ուսուցիչ Պէկէնիօթայի մէջ, ապստամբ տանը մէջ ձերբակալուեցաւ, վասն զի կը կասկածուէր թէ հրոսախումբին արարքները նպաստաւորած է։ Ալէքսանտր, բռնուելէ առաջ, ոստիկան-զինուորներուն վրայ կրակ բրաւ և յետոյ անձնասպանութիւն փորձեց։ Վրայէն յեղափոխական թուղթեր գտնուեցան։

— Հեռագրական տեղեկութեան մը նայելով անցեալները Գեաւկայի նահանգին Օսմանիէ գաւառակին կողմէն քանի չափ պուլկար աւազակներ սահմանագլուխը անցնիլ ուզեր են, բայց կայս. զինուորները անոնց հանդիպելով, աւազակներուն ձեռքը գտնուած բոլոր զէնքերը գրաւեր են։ Աւազակներու ուրիշ խումբ մըն ալ կայս. զինուորներուն վրայ յարձակեր է այդ զէնքերը ետ առնելու համար և միանգամայն կրակ ըրեր է. սոր վրայ կայս. զինուորները փոխադարձաբար պատասխանելով, Պուլկարներէն մէկ քանին վիրաւորուեր և միւսներն ալ նահանջեր են։

—Սոֆիայի մէջ քոմիթէի նախագահ կոչեանով, իշխանապետութեան ձեռք առած միջոցներէն անհարկելով, հրաժարեր է։

—Թիքուշի Նրատիչ գիւղին մէջ պուլկար հրոսախումբի մը ու կայս. զինուորներուն միջեւ ընդհարում մը պատահելով, աւազակներէն երկուքը սպաննուեր են. իսկ կայս. զինուորներէն ու ոստիկան-զինուորներէն ոչ ոք վիրաւորուեր է։ Միւս աւազակները, որոնց մէկը վիրաւոր՝ անդին դիրքէն օգտուելով փախեր են. սակայն զինուորներ ղրկուած են անոնց ետեւէն։

—Պուլկար գիւղացիները նաեւ իրենցմէ կորզուած դրամներուն ընկալագիրները յանձնած են կայս. կառավարութեան։ Այդ ընկալագիրներուն կանոնաւոր տպագրութենէն կ՚երեւայ որ կեդրոնական քոմիթէին կողմէ պատրաստուած են։ Սէլանիկի Աsr լրագիրը այդ առթիւ իբրեւ անհիմն կը հերքէ կարգ մը անձերու կողմէ երեւան ելած այն զրոյցը թէ ոստիկան-զինուորները այդ միջոցին նեղած ըլլան ժողովուրդը։

— Սէլանիկի վերաքննիչ ատեանին պատժական ճիւղը սկսած է դատել Գոմվչով անուն անձ մը որ քոմիթէին կը պատկանի և Սէլանիկի դատարանին առջեւ նոյն քոմիթէին պատկանողներուն դատաստանին նկատմամբ նախագահ Սարաֆովի ուղղած նամակովը ձերբակալուած է։

—Սոֆիայի եղեռնադատ ատեանը՝ Պ. Թէոտորովի նախագահութեամբ՝ սկսեր է դատել քոմիթէին անդամները։ Սարաֆով, Տավիտով ու Բէթրով ոստիկանութեան Գ. շրջանակը տարուեր են հարցաքննուելու համար։

—Սկիւպէն կը հեռագրեն թէ սկսեր է դատը այն տասնըչորս պուլկար խռովարարներուն որոնց, եօթը ձերբակալուած են։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ ՕՐԹՈՏՈՔՍՆԵՐԸ. — Սէլանիկէն կը գրեն Մոնիդեօրէն. — Մխալ է այն լուրը թէ Բոլեանիի յոյն-օրթոտոքս առաջնորդին վրայ սպանութեան փորձ մը կատարուած ըլլայ։ Բիլքիչի մէջ, որուն բնակիչները քառասուն տարիէ ի վեր իրենց յարաբերութիւնները խզած էին յոյն օրթոտոքս Եկեղեցիին հետ, քրիստոնեայ ժողովուրդը՝ աղերսագիր մը մատուցանելով տեղական կառավարութեան, խնդրեցին վերադառնալ նոյն Եկեղեցիին գիրկը և արձանագրուիլ մարդահամարի տումարներուն մէջ՝ իբրեւ անդամ յոյն հասարակութեան։ Նոյն ժողովուրդը, ուրիշ աղերսագիրով մը, խնդրեց Բոլեանիի առաջնորդէն որ օրթոտոքս քահանայ մը ղրկէ։ Առաջնորդը անձամբ Բիլքիչ գնաց և խորին յարգանօք ընդունուեցաւ։ Միեւնոյն ատեն օրթոտոքս քահանայ մը ղրկուեցաւ հոն որ Սէլանիկի կուսակալէն հրաման ունէր վերահաստատել յոյն օրթոտոքս Եկեղեցին։

ՅՈՒՆԱՑ Պատրիարքական Փոխանորդը ընդհանուր քարտուղար Բանթալիտիս էֆ.ի հետ, շաբաթ օրը փոխադարձ այցելութիւն տուաւ Աւստրիոյ ու Անգլիոյ դեսպաններուն և Իտալիոյ դեսպանատան գործակատարին՝ որոնք իրենց այցետոմսերը ղրկած էին՝ Տեղապահ Տ. Նաթանայէլի ընտրութիւնը և զատկական տօնը շնորհաւորելու համար։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ Յունաց Պատրիարքը Ս. Գերեզմանի Խաչը նուիրեց Կ. Պոլսոյ սերպիական դեսպան Սաւվա Կըրուիչ զօրավարին։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՔԻ վարչութեան անցեալ փետրուար ամսուան հասոյթն է, ինչպէս երեւցաւ շաբաթ օրը մեր հրատարակած հաշուեցոյցէն, 154,623 ոսկի, մինչդեռ նախորդ տարուան նոյն ամսուն էր 207,650։ Թողեալ հասոյթները 7000 ոսկիի ուրիշ յաւելում մը ցոյց կու տան, բայց, հակառակ ատոր, փետրուար ամսուան հասոյթները նախորդ տարուան նոյն ամսէն 53,027 ոսկի պակաս են։ Ատիկա առաջ եկած է ծխախոտի տասանորդէն 26,246 ոսկի պակսելէն. նաև աս իրողութենէն թէ անցեալ տարուան փետրուարին պուլկար կառավարութիւնը 30,836 ոսկի վճարած էր՝ իբրեւ տոկոսիք Արեւելեան Ռումէլիի տուրքին, հատոյթ մը որ այս տարի չէ գանձուած։ 1900-1901 ելմտական տարեշրջանին՝ որ Հանրային Պարտքի վարչութեան հաստատուելէն ի վեր ԺԹ. րդն է՝ հասոյթներու ընդհանուր գումարն է 2,299,655, մինչդեռ 1899-1900ին 2,323,686 էր։ Թողեալ հասոյթները աւելցած են 104,000 ոսկի. նաև Հանրային Պարտքի վարչութեան բաժինը՝ ծխախոտ Րէժիի շահէն՝ 40,723 ոսկի աւելի եղած է, բայց միւս կողմէ 26,246 ոսկի պակսած է ծխախոտի տասանորդին հասոյթը։ Հանրային Պարտքի վարչութիւնը անցեալ տարի պուլկար կառավարութենէն ստացած է՝ Արեւելեան Ռումէլիի տուրքին 1898-1899 տարեշրջանին յատկացեալ մասերն ալ հաշուելով՝ 202,701 ոսկի, բայց այս տարի այդ վճարումը դանձային տոմսերով կատարուած է և որովհետև վարչութիւնը՝ մինչ չըներելու համար զանոնք հ՚չուն դրամի չէ վերածած, հետեւաբար այդ տուրքը նշանակուած չէ այս տարուան հաշուին մէջ։ 2,323,686 ոսկիէն 430,500 ոսկի վճարուած է 1890ի չորս առ հարիւր փոխառութեան համար՝ նոյն տարուան ապրիլին կնքուած պայմանադրութեան համաձայն։ 936,276 ոսկի վճարուած է սակերը փոխուած պարտքի

Ազգային Լուրեր

Ս. Պատրիարքը երէկ Գումգաբուի դրսի եկեղեցւոյն մէջ պատարագեց ու քարոզ խօսեցաւ։ Այդ առթիւ հոգեհանգիստ կատարուեցաւ Պէզճեան ամիրայի հոգւոյն համար։

—Հրաժարեալ Տնտեսական Խորհուրդը հրաւիրուած է առաջիկայ հինգշաբթի գումարուիլ Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ։

—Բանկալթիի Ս. Յակոբայ Անկելանոցին վիրաբուժական ճիւղին պետ Տոքթ. Զարդարեան էֆ. հրաժարեր է այդ պաշտօնէն՝ նոյն հաստատութեան բժշկական ճիւղին պետ Տոքթ. Զօհրապ էֆ.ի հետ անհամաձայնութեան մը պատճառաւ, — անհամաձայնութիւն որ կը վերաբերի իրաւասութեան խնդրի մը որ Հայ Հռոմէականաց Պատրիարքարանի Վարչական Ժողովը խել զբաղեցուց. բայց կ'երեւայ թէ կարելի չէ եղեր համաձայնութեան միջոց մը գտնել։

—Բաղէշէն կը գրեն մեզ մարտ 17

…ցին վիճակը. եկեղեցւոյ հասոյթները 4-5000 ղրուշի չափ են, իսկ դպրոցը կամ գոց կամ 4 500 ղրուշ տարեկան սահող տիրացուի մը կը յանձնուի. զարմանալի է թէ մնացած դրամը ո՞ւր կը ծախսուի. արդեօք հարցնող մը եղա՞ծ է։

Հեռագիր Այսօրուան

(Ամանս եր Քոնսքանճինօբլը)

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԲԷՐԼԻՆ, 21 ապրիլ.— Երէկ կատարուեցաւ յուղարկաւորութիւնը գերմանացի Շուարցգոֆ զօրավարին որ այրեցաւ Վալտէրսէ մարեշալին բնակած ապարանքին հրդեհին առեն։ Միջազգային բոլոր զինուորները ներկայ գտնուեցան յուղարկաւորութեան։

ԲԵՏԵՐՍԲՈՒՐԿ —Հեռագրական ռուս գործակալութեան մէկ հեռագիրը բացարձակապէս կը հերքէ սա լուրերը.—Ս. թէ Ռուսիա առաջարկութիւններ ըրած …

[illegible]

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	26	20 1/2
Ամէնէն բարձր գին	»	26	21
Ամէնէն վար գին	»	25	08 1/8
Թուրքի Երկթ. գոց.	Ֆր.	116	—
Ամէնէն բարձր գին	»	116	25
Ամէնէն վար գին	»	114	—

ԲԱՑՈՒՄ 9 Ապրիլ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Փ. Կ.	26	19 1/2
Թուրքի Երկաթուղի	Ֆր.	116	25
Օսմանիէ		—	—
Օէժի		13	87
Օսմ. Պանքա		—	—
Քուէտի ծէնէրալ ՕՑԹմ.		1	05
Սօս. ՕՑ. Շանժ է Վալէօռ		0	14
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	15
Թրամուէյ բաժնեթ.		6	25
» ժուիսանս		185	—
« պարտաթ.		478	—
Քարաֆ Կ. Պոլսոյ		467	—
Թրանսվալ		85	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղշ.	109	—
» » » չէք	»	110	—
Բարիզ » »	Ֆր.	23	03 3/4
» » » չէք	»	22	86
Պէրլին անսակես չէք	Մարք	19	58
Վիէննա չէք	Ֆիօր.	21	86

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղշ.	87	20
Անգլիական ոսկի	»	110	06
Թօլ Իմբէրիալ	»	91	—
Քրիմից	»	51	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	11
Մէթալիք	»	99	—
Ռուսաց Ռըյծագրամ	Օ. Ո.	8	57

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ 20 Ապրիլ

Անգլիական Քոնսոլիտէ	94	75
Օսմանեան Ռանթ սէրի Բ.	49	—
Օսմանեան Ռանթ սէրի Գ. բաց.	26	87
Օսմանեան Ռանթ սէրի Դ. գոց.	23	75
Օսմանեան Պանքա	13	—
Ռուսական 1890	—	—
Հելլենական 5 %	83	50
» Մօնօբօլ	44	—
Պուլկարական 1888	89	75
Էժիբսիէն Իւնիֆիէ	107	05
Տոմինիալ	105	—
Թրանսվալ	3	50
Այտըն Երկաթուղի	12	50
Փօրտուգալ Ռանթ	2½	370

ԻԼԱՆ

ԽԱՉԻՆԷԼԻ ԽԱՍՍԱՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խաչինէլի Խասսայի Շահանէճէ մուպաեաա օլունաճագ. եէտի ալթի աթիգ գըեէ չըըանըն մահ հալը բուլմըներ օնընճը սալը կիւնի գարարը եվէլի վէ օն իքինճի բէրշէմպէ կիւնի աէ նիւզատ իւչ թէնզիլի պիլգապուլ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն իխաեա թալիպ օլանլարըն թէէմինաթ աղչէսինի վէ եա միւթէպէր քէֆալէթնամէյի միւսթաահըպէն նեվմը մէզքիւրտէ նիհայէթ սաաթ օնա գատար Խաչինէլի ճէլիլէի միւշարէլէյհաեա կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Յի 7 Նիսան սէնէ 317

1—3

ԻԼԱՆ

ԽԱՉԻՆԷԼԻ ԽԱՍՍԱՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խաչինէլի Խասսայի Շահանէճէ միւպաեաա օլունաճագ տօզուզ պին մէթրօ էլպիսէլիք բէթէնին միւնագասաըսա պաշլանըըղընտան վէ թիւլպէնտ, սալաշպուր վէ սայիրէնին մահ հալը բուլմըներ օնընճը սալը կիւնի գարարը եվէլի վէ օն իքինճի բէրշէմպէ կիւնի աէ նիւզատ իւչ թէնզիլի պիլգապուլ իհալէի գաթիէսի իճրա իտիլէճէկինտէն իխաեա թալիպ օլանլարըն թէէմինաթ աղչէսինի վէ եա միւթէպէր քէֆալէթնամէյի միւսթաահըպէն նեվմը մէզքիւրտէ նիհայէթ սաաթ օնա գատար Խաչինէլի ճէլիլէի միւշարէլէյհաեա կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Յի 7 Նիսան սէնէ 317

1—3

ՍՏՈՐԻ ՄՈՐԻԻ ՋԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Սըլտըզ, Կ. Պոլիս, 13 դեկտ. 1888

Պարոնայք Սգոդ եւ Պօուն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական դիրքովս կարող չեմ փորձեր ընել, այլ համաձայն ուրիշներուն փորձերուն եւ այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը յայտարարեմ որ ձեր Մորիւ ձկան իւղն, իր այս վիճակին մէջ դիւրաւ խմուելով եւ մարսուելով, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց որոց ախտաբուժական զիտութիւնն ի վաղուց անտի հռչակած է, մասնաւորապէս այդ յաջող պատրաստութեան մէջ։ ՏՐ. Ս. Ս. ՄԱՎՐՈՅԵՆԻ ՓԱՇԱ

Թժիշկ Վեհ. Սուլթանի

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱ

Վիճակ 31 Դեկտեմբեր 1900

ՊԱՀԱՆՋՔ	Օսմ. ոսկի		ՊԱՐՏՔ	Օսմ. ոսկի	
Բաժինք չգանձուած	5,500,000	—	Դրամագլուխ	11,000,000	—
Սնտուկ ի Կ. Պոլիս	1,577,539	27	Պանքատունք ի շրջաբերութեան ի Կ. Պոլիս և ի մասնաճիւղս	930,794	—
» ի մասնաճիւղս	693 676	60	Վճարելի փոխանակագիրք	1,795,330	54
Գանձելի փոխանակագիրք	1,147,177	84	Ընթացիկ հաշիւք Կայս. գանձուն — պահանջողք	1,055,756	36
Պետական արժէթուղք	2,239,699	90	Ընթացիկ հաշիւք զանազանք—պահանջողք	6,766,460	70
Զանազան արժէթուղք	1,114,252	59	Դրամական աւանդք որոշ պայմանաժամով	8,019	73
Ընթացիկ հաշիւք Կայս. գանձուն—պարտականք	2,416,364	89	Վճարելի շահաբաժինք	739,854	26
Ընթացիկ հաշիւք զանազանք—պարտականք	3,645,954	97	Զանազանք	523,034	28
Փոխատուութիւնք արժէթղթոց և վաճառաց	4,216,078	20			
Անշարժ և շարժ. գոյք	247,368	01			
Զանազանք	21,127	60			
	22,819,249	87		22,819,249	87

Վաւերացեալ ճշգութիւնն ըստ տոմարաց

Տնօրէն
Ժ. ՕՊՈՒԱՆՕ

Ընդհ. Տնօրէն
Ռ. ՀԱՄԻԼԹԸՆ ԼԱՆԿ

ROYAL VICTORIA HAIR RESTORER
ՄԱԶԵՐՈՒ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

ԱՆՎՐԻՊԵԼԻ ԴԵՂ

ՄԱԶԵՐԸ, ՄՕՐՈՒՔԸ ԵՒ ՓԵՌԸ ՈՒԺՈՎՑՆԵԼՈՒ ԵՒ ԱՆՈՆՑ ՏԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԻՐԵՆՑ ԲՆԱԿԱՆ ԳՈՅՆԸ

Այս դեղը Նրբամաշկերը կանխեաց է, երբ անգամ մը գործածէք զայն. անմրցելի դեղ մըն է։ Մաքուր և փայլուն կը պահէ մազերը. չիչ մը կը բաւէ անոր ազդեցիկ յատկութիւնները երեւան բերելու համար։ Անոր գործածութիւնը անխորժելի է և հետեւութիւնը կ'արգիլէ։ Ասորիճանական այլ սուտ արդիւնքներ կ'ունենայ։ Բնական փայլ մը կուտայ մազերուն։ Այս դեղը ներկ մը չէ բնաւ։ Փափաքուած արդիւնքը ընդհանրապէս 10—15 օրէն ձեռք կը բերուի։ Անոնք որ ծանր հիւանդութիւններէ կ'ազաքինին, մտազբաղութիւններ ունին, այն կիները՝ որոնք իրենց զաւակին կաթ կուտան և այն անձերը՝ որոնք մեծ յոգնութեան ենթարկուած են միշտ, մազերնին կորսնցնելու ենթարկուած են միշտ. մանաւանդ այս պարագաներուն մէջն է որ Royal Victoria hair restorer ՄԱԶԵՐՈՒ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉը մեծ ծառայութիւններ մատուցանելու կոչուած է, կը բաւէ անգամ մը փորձել, զայն գործածելու համար միշտ։ Գործածման եղանակն է չիչը երերցնել և փոքր բաժակով մը օրը անգամ մը չփել մազերուն արմատները։ Փափաքուած արդիւնքը ձեռք բերելէ յետոյ՝ կը բաւէ երեք անգամ գործածել շաբաթը։ Այս դեղը կը ծախուի առաջնակարգ դեղարաններու մէջ միայն։ Օսմ. կայսրութեան և Եգիպտոսի մէջ միակ գործակալն է Էսմընտ Թարունեա, որուն վաճառատունը կը գտնուի Կալաթա Վօյվօտա պանդանոցին քով, Կալաթա—Նիշլի Թրամվէյի դէմն մօտ, Թիւ 95—96։ Սոյն վաճառատան մէջ կը ծախուին նաեւ անգլիական և ամերիկեան պատրաստ դեղեր։

ԲԱՂԴԱՒՈՐ ՄԱՅՐ ՄԸ

Նիհար, աղաղուն, վատոյժ, հիւանդկախ տղաք երբեք չէի սիրեր, միշտ կը փափաքէի գիրուկ, թոմպուլ, զուարթ, կայտառ տղաք մեծցնել։ Կատարելապէս համոզուած էի որ ապագային ուժեղ, այտառ և կորովի զաւակներու արժանանալու և զանոնք ամէն կարգի հիւանդութեանց դէմ պաշտպանելու համար, անհրաժեշտ էր տղայ հասակէն ուշադրութիւն ընել անոնց տրուելիք սնունդին։ Հետեւաբար, երբ մեր անդրանիկ զաւակը վեց ամսու եղաւ, հետամուտ եղայ ամէնէն լաւ սնունդը տալ անոր և բժշկի մը յանձնարարութեամբ սկսայ ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐով սնուցանել զայն։

Տղեկը մեծ ախորժով կ'ուտէր այս ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐը և քանի ուտէր կը գիրնար, կ'ուժովնար ու կը կայտառնար։ Այսպէս քանի մը ամիս անցնելէ վերջ, երբ ակռայ հանելու ժամանակը եկաւ, սկսանք մտահոգ ըլլալ, կարծելով որ մեր զաւակն ալ ուրիշ տղոց յատուկ ակռայ հանելու ցաւերն ու փորհարութիւնը պիտի ունենայ, սակայն տղեկը առանց ո և է հիւանդութեան ակռան հանեց, խաղալով ցատկելով և չարութիւններ ընելով ու զօրանալով։

ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐով հինգ զաւակ մեծցուցի, երկուքը աղջիկ, երեքը մանչ, փառք Աստուծոյ ամէնքն ալ 25—30 տարիքը հասան առանց բնաւ հիւանդանալու և զաւկըս եղբայրներս եղան, հետեւաբար իր սրտէ կը յանձնարարեմ մայրերուն որ ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐով մեծցնեն իրենց զաւակները։

Բարիզ Պօնաբարթ փողոց Թ. 17

ՍԱՐԿՈՒԹ ԺԱՆՆԻ

ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐը կը ծախուի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններու ու դեղի մթերանոցներուն մէջ։

18—26

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

ԼԵՒՈՆ Ճ. ՊԷԶԱՐՃԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Ղալաթիա, Վոյվոտա փողոց՝ Մաէրի խան, Թ. 2

Վերոյիշեալ դրամատունը ամէն տեսակ վաճառականական ու պանքայի գործառնութիւններ կ'ընէ։

Արժէթուղթեր առնել ու ծախել, փոխատուութիւն— Գաւառները և արտասահման զրկուելիք գումարներու փոխանակում և առաքումն— կուրոնները ընդունիլ, յատկապէս Թուրքիոյ և Ռուսաստանի համար։—Այս դրամատան մէջ՝ ամսական 20-100 ղրշ. վճարելով կարելի է գնել՝ Օսմանեան և Հելլենական երկաթուղիի պարտամուրհակներ, Եգիպտոսի Քրէտի Ֆոնսիէ, Վիլլ տը Բարի, Վիլլ տը Փարիզ, Բանամա, Վիլլ տը Բարիի քաղաքային թուղթեր, ևայլն, ևայլն։

ՍԱՆԴԱԼ ՄԻՏԻ
ՄԻԱԿ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ՄԻՋՕՐԻ ՀՈՒՍԱԿԱՒՈՐ ՍԱՆԴԱԼՈՎ
SANTAL MIDY

ՍԱՆԴՕԼ ՄԻՏԻ

Անմիջապէս կը ջնջէ տեռանկիւն, տեղակայ, Նեփրիտիկ, 48 ժամուան մէջ կը բուժէ հոսումները. յոյժ ազդեցիկ է միզանցքի հիւանդութեանց մէջ, միզանցքաբորբոքման, արիւնամիզութեան, առանց միջնայաւ պատճառելու զոր առաջ կը բերեն սնդուտ և ուրիշ դեղերու հետ խառն սանդալները։

Ամէն քարթիւլ ՄԻՏԻ անունը կը կրէ։

Ամէն դեղարաններ

A.

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ' Մ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԷՐԱ 396

(Տանձի զարեւելեան վրայի յարկը, ճեբեղ Զրպուենեանց դէմը)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենատարիքով ցաւած ակռաները մէկ անցամէն կը լեցնէ. ցաւով զինելու եւ բուժուած վերադառնալու պայմանաւ։

Ներածէնար եղանակաւ, նաւրը, ճոճակաւոր և գիմաշկեան արհեստական ակռաներ կը պատրաստէ, յար և նման բնականին, դէմքի ձեւաւորութիւն բնական, ծամողութիւն եւ պաւ առատառնութիւն երաշխաւորելով։

Բերնի հիւանդութեանց կատարելապէս կը բուժուին ինչպէս նաեւ ծմրակայուրկ գեղերու և ամենակատարելագործեալ մեքենաներու միջոցաւ, առանց ցաւի առաւմնականաւթեան։

Ճ. Գ. Ձեռնաձրը կիրակի օրերն ալ (մինչեւ կէս օր) ինչպէս նաեւ ամէն օր (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդը կ'ընդունի։

Տանօր —Քալա կազմ մասնաճիւղ ԶՈՒՆԻՆՔ II 197

ՈՎ ՈՐ ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ ԿՈՒԶԷ ՊԷՏՔ Է ԳՈՐԾԷ

ՔԻՒԼԷՄՊԱՔ ԲԷԹՃՊՈՒՈՒՅԻ Գարեջուրը

Քիւլէմպաք Բէթճպաուրի գարեջուրը կ'արդարացնէ այն մեծ համբաւը զոր ստացած է, իր նշանաւոր յատկութիւնովը և իր պարունակած նոխնակական նիւթոյ ընտրումովը, իր խնամուած պատրաստութեամբը, իր ախորժելի համովը և իր կազդուրիչ, սննդարար և զօրացուցիչ առաւելութիւններովը։

Այն բազմաթիւ մրցանակները որ այս գարեջուրին տրուած են, զայն հանչցող նեղը կը հաստատեն նաեւ այն նախապատուութիւնը զոր փորձագէտները երաշամբ կ'ընծայեն Բէթճպաուրի գարեջուրին։

Ընդհանուր գործակալ Կ. Պոլսոյ Նիքօլա Փօսքօլօ, տէր Ռսկեղջիւրի Գարեջրատան, որ ի Ղալաթիա Հարաճճի փողոց Թիւ 6 և 8։

Մասնաճիւղ. Մոմճանէ, քարափին վրայ Թիւ 66։

Գին.—Շիշը 5 ղրուշ. 25 շիշերէ բաղկացեալ սնտուկը 108 ղրուշ։ 2—10

ԼԱ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Առաջին առանձնաշնորհեալ Ապահովագրական Ընկերութիւն

ՌՈՒՍՃՈՒՔ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կայքեր, անշարժ ստացուածք, վաճառք, կահ, մայրաքաղաքին և գաւառներուն մէջ։

Լաւ պայմաններ.—Շահաւոր պայմանակցերներ։

ԿԵԱՆՔԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ամբողջ կեանք, խառն, որոշեալ ժամանակ, տղոց օժիտ և ծերութեան համար հասոյթ։ Անկախ թարիֆներ մը անձնատուութեան, մանաւանդ և համբերողութեան համար։

ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Աշխատութեան ժամանակ եղած դժբաղդութեանց դէմ։ Ապահովագրութիւն հաճորդներու համար, առնուած ապահովագրիչները եւ տրուելով կամ առանց եւ տրուելու։

ԱԶԱՏ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Առաջին կարգի երաշխաւորութիւններ խիստ մեծ Ընկերութեանց կրկին կրկին ապահովագրութեամբ։

Ընդհանուր գործակալութիւն բովանդակ Արեւելքի համար (Թուրքիա, Բուլղարիա, Եգիպտոս, Սուրիա)։

Փ. Գ. ՔԱՍԱՐԷԹՕ

Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Գաֆաֆեան խան, Թիւ 6-9

Գլխաւոր գործակալութիւն,—Կ. Պոլիս, Սամաթիա խան, Պահճէ Գաբու։

Ընկերութեան դրամատունն է

ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ 599

ՏՈՔԹԷՈՐ Ե. ԱՐԱԳԵԱՆ

Տանօր առամնաբոյժ Բարիզի

Ի Սիթէ տը Բէրա Թիւ 1

Ամէն օր կ'ընդունի ժամը 4էն 10 (Ը. Ժ.)։ Բշ. և Ուրբ. կէս օրէն առաջ Սիրքէճի դեղարան Նալբան-Ճեանի օրերը ձրիաբարձութեամբ

Աղքատաց ձրի 490

ԼԱ ՆԻՒ ԵՈՐՔ

ԿԵԱՆՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

Ամենածին Միջազգային Ընկ.ն Կեանց վրայ ապահովագրութեան

Տնօրէնութիւն յԵւրոպա

Բարիզ 1 և 3 Լը Բէլթիէ փողոց (Պուլվառ տէ զ'Իթալիէնի անկիւնը)։

Զուտ փոխադարձ շահերը կը պատկանին Ընկ. ԱՄԲՈՂՋ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ.

1900 Յունուար 1ին ամբողջովին երաշխաւորեալ երաշխաւորութեան պատրաստ գումարն է ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՐ 359 ՄԻԼԻՈՆ Փր.։ Ապահովագրութիւն որ կը բանի 6,230,000,000փր.։ Ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր՝ 1845՝ ապահովագրեալներու վճարուած մէկ միլիառ 660 միլիոն.

ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ ընդհանուր ապահովագիրը (փոլիս) աւելի շատ առանձնաշնորհումներ և առաւելութիւններ կ'ընծայէ ապահովագրելոյ քան ուրիշ ընկերութեանց պայմանագիրները. ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ ապահովագիրը առաջինն էն բուռն, և յանձնառութեանց ապահովագրեալները կ'ընծայէ ապահովագրութեան և ժառանգութեան յոբելեանց բոլոր զաւակներն և ժառանգաց ապահովագրելոյ։

Ծերունեաց ապահովագրեալներ բնական կրնան տալ ապառ ծրարուածութիւններ ընել, որոնց գումարը նշանակուած կըլլայ կանխաւ։ Ապահովագրութեան մուրհակներն մէջ առաջին ապահովագրեալը ձրի առանց բնաւ ծախսի, ապահովագրութիւն համար բերեալ չեն անկումն չկայ։ Ընդհանուր ապահովագիրը կ'ընծայուի ի դէպս մահու ապահովագրեալ ամէն բոլոր մասնաճիւղերով, ինչպէս նաև ապահովագրեալ դրամագլուխը և հարիւրին չորս երաշխաւորեալ տոկոսը։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ.

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա

Ժ. ՌԻ. ՀԻՒԹՕՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Ֆինանսի-Կառավարիչ

Ե. ԶՕՀՐԱՊԵԱՆ

Վալիտէ—Խանը Միւհէնտիս խան Կ. Պոլիս. 192

ՀԻՆ ԳԻՆԻ եռեսունհրույ տարուան, բժիշկներու կողմէ յանձնարարուած նոր ապաքինածներու և անարիւնութիւն ունեցողներու։ Դիմել Օրթաքէօյ, Հանգուցեալ Մուխթար Բէկին աքավ տունը։

ՆՈՐ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԼԱՐՈՒՍ

Ամէնէն կատարեալը, ամէնէն նորը, լաւագոյնը, եւ բոլոր ժողովրդական հանրագիտարաններուն ամէնէն լաւ պատկերազարդուածը։

Նոր պատկերազարդ Լառուսը որ Ֆրանսայի մէջ խիստ մեծ յաջողութիւն մը ունեցած է, նպատակ ունի գոհացում տալ այն անձերուն որոնք կը փափաքին ունենալ փոքր թուով հատորներով, յուրջ կատարեալ և իրականաքար Նոր հանրագիտակ բառարան մը։ Ականաւոր գրագէտներէ և գիտուններէ շարադրուած, նկատի առած է գիտութեանց և հմտութեան ամէնէն վերջին հիմերը, մարդկային գիտութեանց ամէն ճիւղերուն մէջ։ Միանգամայն կը պարունակէ բազմաթիւ պատկերներ ամենամեծ խնամքով պատրաստուած (նշանաւոր անձերու, արուեստի և հոյակապ շինուածներու, տարազներու և թիթեռներու, երկրաչափական պատկերներու, կենդանիներու և տունկերու, սեւ և գունաւոր աշխարհագրական քարտէսներ)։

Նոր պատկերազարդ Լառուսը 16 երեսնոց, իւրաքանչիւրը 50 սանթիմի տետրերով կը հրատարակուի, և 1897 Ապրիլ 1էն ի վեր շաբթէ շաբաթ լոյս կը տեսնէ։ Առ նուազն 400 տետր պիտի ըլլայ, որոնք 7 հատոր պիտի կազմեն. բաժանորդները կրնան, եթէ նախամեծար համարին, գործը ընդունիլ 10 տետրէ բաղկացեալ անկազմ սերիներով, անկազմ կամ կազմուած հատորներով, իրենց հրատարակութենէն վերջ։ Առաջին երեք հատորները արդէն ծախու են։

Պայմանաւոր բաժանորդագինը հետեւեալն է. { 195 ֆրանք առանձին տետրերով կամ սերիներով եւ կամ Թղթակազմ հատորով; 225 ֆրանք կազմուած հատորով, (demi chagrin), կարմիր, սեւ կամ կանանչ։

Վճարումը կ'ըլլայ (Բարիզի վրայ մանտաներով) չորս անգամէն, իւրաքանչիւրը հաւասար, այսինքն վեց ամիսը անգամ մը, պայմանաւ որ առաջին վճարումը ըլլայ ստորագրուած օրը։

Պայմանաւոր բաժանորդագրութեան գրուելով, ստորագրողը գերծ կը մնայ ապագայ գինի բարձրացումներէ, նոյն իսկ եթէ աւելի տրակներ ալ հրատարակուելու ըլլան։ 587

ԳՐԱՏՈՒՆ ԼԱՐՈՒՍ, Բարիզ, Մօնբառնաս փողոց, թիւ 17. Ենդրողին 16 երեսնոց պրակ մը՝ իբր նմոյշ պիտի ղրկուի ձրիաբար։

ՍԻՆ ԿԷՐ
ՀԱՑԹԱՑԹԻՉ — ԿԱՑՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ

Ժ. ՆԱՑՏԼԻՆԿԷՐ

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պաշտպանեալ տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէրի Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական և ոսկեզօծ մետալներ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներու մէջ։

Արեւելքի մէջ Սինկէրի մեքենաներուն միակ ներկայացուցիչն է Մ. Ժ. Նայտլինկէր, որ բովանդակ Թուրքիոյ մէջ մասնաճիւղեր հաստատած է։

Սինկէրի մեքենաները կը վաճառուին՝ ԲԷՐԱ, Նշտակ համբար, Ղալաթա Սէրայի դիմաց։

ՂԱԼԱԹԱ Սինկէր խան, Թիւնէլին առնւ. Թրամվէյի կայարանին դիմաց։

ՍՏԱՄՊՕԼ Սուլթան Համամ Թիւ 2. Սուլթան Պայազիտ Թրամվէյի Սթասիոնին դիմաց Թիւ 13։

EMULSION SCOTT

ՍԿՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

Գործարանին Նշանը

աշխարհի մէջ լաւագոյն դեղն է

ԵՐԱԽԱՆԵՐՈՒ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ

ամէն տեսակ հիւանդութեանց համար։

Ամենէն ախորժահամ ձկան իւղն է «կըտֆօսֆիթ որ չը է որ սուտ» ի հետ խառնուած։ Ցրայք հաճոյքով կ'ուզեն ճաշակել զայն։ Բնաւ ուրիշ դեղ մը ասոր չափ ազդեցիկ չէ, բուժելու համար

ՀԻՒԾԱՒՈՐ, ԽՈՑԸ (սըրաճա), ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆԸ, ՇԻՒՐՈՒՄԸ, ՄԱՆԿԱՆՑ ՈՍԿՐԱԳԵՂՁՈՒԹԻՒՆԸ, ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒԺՈՒԹԻՒՆԸ, ԹՈՔԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՀԱԶԸ, ՀԱՐԲՈՒԽԸ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, և ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Կը ծախուի բոլոր դեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով։

Գործակալները ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԱԻՐԼ 531

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ՇՈԳԵՆԱՒԵՐՈՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ընթացք Հուլլ. Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	Գոմօ	1497	Իօգօ	1011	Մալմօ	724	Րօզարիօ	186
Ալէրթօ	2607	Գօնկօ	2906	Իգօանօ	1695	Մարէնկօ	2373	Սարֆօ	1112
Ալճէրիօ	1541	Գոգօ	895	Հէրօ	775	Մարզէլլօ	3709	Ցերիօ	1735
Ապրոզզօ	2377	Ֆլօրօ	4811	Հիտալկօ	1531	Մերտօ	3557	Սիլվիօ	1197
Գասանօ	1822	Ֆոքինօ	937	Հինտու	2720	Միլօ	1057	Սօրէնթօ	1200
Գոզօթինօ	1284	Ֆաւօ	2383	Հօրթինօ	3600	Մօնթէզէլլօ	1785	Թասսօ	1327
Գրանօ	1076	Ֆրանօ	1712	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	3419	Թ. Ուիլսըն	1546
Գրիւնօ	841	Ֆինալօ	504	Իւկօ	2354	Նէրօ	1083	Թօրկօ	322
Գըֆֆալօ	4431	Իսպօ	3464	Իտալօ	5540	Օթէլօ	4100	Թօլէտօ	1471
Գէլլօ	1671	Ֆլամինկօ	1520	Ճէլօ	1080	Օնթարիօ	4036	Թօսքանօ	487
Դալմաթա	1837	Ֆրանքօ	1641	Ժիլլօ	1059	Օրլանտօ	1535	Ուլտօնիա	2429
Դանթէ	1344	Ֆիտօ	954	Ժոլթօ	2307	Փրոթօ	1687	Վաքօ	1914
Դէլօ	1094	Ֆիրէնցէ	1223	Ժոտօ	1709	Փօլօ	510	Վօլօ	1330
Զինկօ	3729	Ֆլամինիօ	849	Լէօ	1058	Բիզարօ	3229	Վօլթուրնօ	3394
Էլիչէօ	1884	Ֆրանքլին	4582	Լէանտրօ	2272	Րինալտօ	1663	Ուէթօ	1850
Գիլօ	2897	Կալիկօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Րօլլօ	1613	Քէթօ	1200
Ֆօլօթանօ	4235	Կամանօ	1243	Լօրէնզօ	3191	Րօմէօ	1789		

Իւրաքանչիւր նաւարկութիւն Հուլլէն կը մեկնի ամսոյն 25ին։

Դիմել առ գործակալ Թ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՐԷՋՕ

Թիւ 22—24 Միւհէնտիս խան Կ. Պոլիս 277

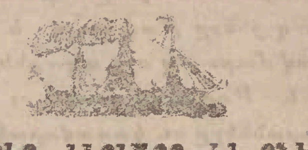

ՖՐԷՅ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերփուլ և Պէլֆասթի մէջ ճամբորդութիւն

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Վիրջինիան	10500	Ճօրճիան	3500
Ամէնիան	10500	Ինտիանա	3500
Պէրմուտան	10500	Պէրք.ըն	3000
Լանգաշիրեան	9000	Ալճերիան	3500
Քալիֆորնիա	9000	Արաբիան	3500
Կոլոմպիան	8000	Սէրպիան	2500
Թոքիան	8000	Նաւայուրսքեան	2500
Տրակոնիան	3000	Ալպանիան	2500
Եգիպտացի	3000	Լէօպոն	2000
Նուբիան	2700	Իսնեօ	300
Ճամայքեան	2700	Գրօրքօ	300
Եգիպտիան	2700	Լիզպոն	300
Դալմաթեան	2500		

Ապրանքի տեղերուն կը խնդրուի իսկ, ապրանքն պահոց փոխադրելու կամ Լոնտոնոյ մաքսատունէն հանելու համար իրենց հրահանգը գրել շոգենաւուն ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել

ԷՏՎԱՐ ԼԱՅՈՆԴԻՆ

Ղալաթիա, քարափին վրայ

600 Կէն տան Ճեւկաստան

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Նաւարկութեան երթեւեկութիւնք

10 23 Օտեսա ժամը 4էն յետ միջօրէի։

11 24 Բաթում, Բիզէ, Տրապիզոն և 10էն միջօրէէն առաջ (ատ զրպառեալ Տրապիզոնէն, Քերասոնտ, Սամսոն, Ինէպօլու և Զոնկուլտաք)։

12 25 Օտեսա ժամը 10էն միջօրէէն առաջ

12 25 Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռիզէ և Բաթում ժամը 4էն յետ միջօրէի։

13 26 Օտեսա ժամը 4էն յետ միջօրէի

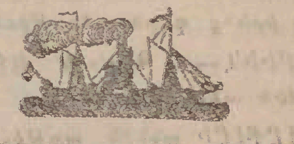

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՍԷՅԼԻ ԵՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Ն. ՊԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Ծովային ուղղակի Մարսիլ համար.

Առաջին կարգի 245 ֆրանք. Երկրորդ 175 ֆրանք. Տեղեկութեանց համար, դիմել Գործակալին Թօփ Հանէ Քարավան Փողոց։ 516 Փ. ՊԻՏՈՒԱ

ՔՈՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

Ամէն շաբաթ երկու անգամ կը բանի Լիվերփուլ և Պէլֆասթ միջեւ

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Իվէրնիա	13900	Սիլվանիա	5593
Սաքսոնիա	13900	Քարթըլոնիա	4841
Լուքանիա	12952	Վէրիա	3229
Քամբանիա	12950	Քափլիա	2945
Ուլթոնիա	8845	Թիրրիա	2936
Ումբրիա	8128	Սիբրիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	3558
Սէրվիա	7392	Ալէբրօ	2181
Ուլտոնիա	7369	Շէրպուրկ	1614

Դիմել առ ԺՈԼԻ և ՍԻԺԷՐ

Joly et Seager

Մէյմանէճիլար խան, Թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա. Ցարք Մուսթաֆա փողոց 355

ՄՕՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերփուլ, Տօգաղոյ, Ֆիլիպպոպոլ և Սեւ Ծովի միջեւ ճամբորդութիւն

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Կարնաք	3000	Փիլէ	1500
Լիպիա	3000	Նէքրոս	2400
Թէպայիս	3000	Օսիրիս	2350
Ֆինիքէա	3000	Բիզօ	2356
Նուբիա	3000	Սէֆինքս	3000
Ամասիա	3000	Ֆարաոն	1500
Թալէօնիա	2500	Մարիոն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.

Օսմանեա խան

ԺԱՄԲ ՄՕՍ և ԸՆԿ.

184

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Կ. ՊՈԼՍԷՆ — ՔԻՒՉԻՒՔ ՉԷՔՄԷՃԷ

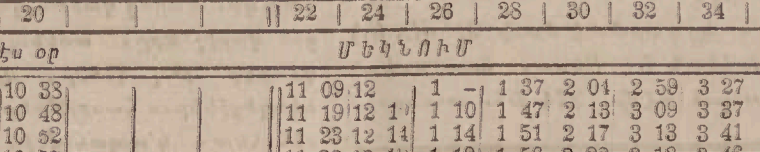

1900 Նոյեմբեր 1էն սկսեալ մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ

Առաւօտէն մինչեւ կէս օր

ԹԻՒ / ԿԱՑԱՐԱՆ	8	10	62	12	14	16	18	20
Կ. Պոլիս	6 45	7 19	7 33	8 14	8 53	9 20	10 1	10 33
Գում-Գաբու	6 55	7 29	7 54	8 29	9 03	9 29	0 20	10 48
Ենի-Գաբու	6 59	7 33	— —	8 33	9 07	9 33	10 24	10 52
Սամաթիա	7 05	7 39	— —	8 39	9 12	9 38	19 29	10 57
Եէտի-Գուլէ	7 11	7 46	8 13	8 46	9 17	9 44	10 34	11 —
Մագրիգէօյ	7 26	7 59	8 4	9 01	9 30	9 56	10 47	
Այ-Ստէֆանոս	7 36		8 50	9 11		10 07		
Քիւչիւք-Չէքմէճէ			9 —			10 15		

Մեկնում / Կէս օրէն մինչեւ իրիկուն

ԹԻՒ / ԿԱՑԱՐԱՆ	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48
Կ. Պոլիս	11 09	12	1 —	1 37	2 04	2 59	3 27	4 15	4 41	4 58	5 25	5 52	6 19	6 46
Գում-Գաբու	11 19	12 1	1 10	1 47	2 13	3 09	3 37	4 26	4 51	5 08	5 35	6 02	6 29	6 56
Ենի-Գաբու	11 23	12 14	1 14	1 51	2 17	3 13	3 41	4 30	— —	5 12	5 39	6 06	6 33	7
Սամաթիա	11 28	12 19	1 19	1 56	2 22	3 18	3 46	4 35	— —	5 17	5 44	6 11	6 38	7 05
Եէտի-Գուլէ	11 33	12 23	1 24	1 59	2 27	3 23	3 50	4 40	— —	5 22	5 49	6 16	6 42	7 10
Մագրիգէօյ	11 45	12 33	1 36		2 39	3 33	4 05	4 53	5 09	5 35	6 02	6 28	6 54	7 22
Այ-Ստէֆանոս	11 57		1 48		2 49		4 15		5 19		6 12	6 39	7 04	7 32
Քիւչիւք-Չէքմէճէ	12 05		1 56									6 47		

ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

Առաւօտէն մինչեւ կէս օր

ԹԻՒ / ԿԱՑԱՐԱՆ	9	11	13	15	17	19	21	23	25
Քիւչիւք-Չէքմէճէ			7 04						
Այ-Ստէֆանոս	6 15	6 46	7 15	7 52		8 24		9 42	
Մագրիգէօյ	6 27	6 58	7 27	8 04		8 36	9 —	9 54	10 17
Եէտի-Գուլէ	6 39	7 13	7 42		8 17	8 48	9 15	10 05	10 32
Սամաթիա	6 3	7 17	7 6		8 21	8 51	9 18	10 08	10 36
Ենի-Գաբու	6 48	7 22	7 51		8 26	8 56	9 23	10 13	10 41
Գում-Գաբու	6 53	7 27	7 56	8 22	8 31	9 01	9 28	10 18	10 46
Կ. Պոլիս	7 01	7 35	8 04	8 30	8 39	9 09	9 36	10 26	10 54

Մեկնում / Կէս օրէն մինչեւ իրիկուն

ԹԻՒ / ԿԱՑԱՐԱՆ	37	39	31	33	35	37	39	41	43	45	47	49	51	61
Քիւչիւք-Չէքմէճէ	0 28			12 19		2 14								6 47
Այ-Ստէֆանոս	0 39			2 30		2 5		3 22		4 55		5 47	6 18	7 04
Մագրիգէօյ	10 51		11 43	12 42	1 44	2 37		3 34	4 03	5 07	5 35	5 59	6 30	7 21
Եէտի-Գուլէ	11 03	11 31	11 55	12 54	1 54	2 54	3 22	3 49	4 15	5 20	5 47	6 14	6 41	7 44
Սամաթիա	11 7	11 35	11 59	12 58	2 02	2 57	3 25	3 52	4 18	5 23	5 50	6 17	6 44	— —
Ենի-Գաբու	11 12	11 40	12 04	1 03	2 07	3 02	3 30	3 57	4 23	5 28	5 55	6 2	6 49	— —
Գում-Գաբու	11 17	11 45	12 08	1 08	2 12	3 07	3 35	4 05	4 28	5 33	6 —	6 27	6 54	7 58
Կ. Պոլիս	11 25	11 53	12 16	1 16	2 20	3 15	3 43	4 09	4 36	5 41	6 08	6 35	7 02	8 07

Տնօրէնատէր ՔԱՐՆԻԿ ԽՕՐՃԵԱՆ